ԹԵՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

20 ՓԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3յիւնճիւ սահիֆէյէ . . 5 ղրշ.
4յիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3յիւնճիւ սահիֆէլէրէ . . 6 ղրշ.
4յիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր :

Մէվատտը Ֆաֆիլյա տանյիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր :

20 ՓԱՐԱ

Խուրքիսմանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Խաքի Պաշը Զափթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 3ոտ տըր : — Կազէթանըն ուսուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէքեաթիպ Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԸՍԸՐ

Էվվէլքի կիւն Մաղեէյնտէ ագտ էտիլէն իճթիմա իթթիֆագընտա վէքիլլէր մէճլիսի Ինկիլիզ սէֆարէթի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր Թաքրիրի իւզէրինէ միւզաքէրէ վէ միւպահասա իյլէմիշ տիր : Թաքրիրաթը մէզքիւրէտէ, Ինկիլիզ ասաքիրինին հագընտա Մըսըրտան կէրի չաքըլըլաճագլարը ճիհէթլէ, տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ պիր մուգավէլէնին ագտընա արթըգ լիւզում օլմատըղը, վէ չիւնքի խաան պաշըլըզ հիւքիւմէթը մէշրուա տախի Թէէսիս օլունմուշ օլըրղընտան, Մըսըր մէսէլէսինին արթըգ խիթամ պուլմուշ գիասուլը վէ թէքրար պէհս օլունմուշ տըր :

Սէֆարէթը միւշարիլէյհա ճանիպինտէն տիւնքի կիւն Պաշը Ալիյէ տախի պիր մէմուրը մախսուս կէօնտէրիլմիշ, Թաքրիրաթը մէզքիւրէնին մեալը մարուզէսի բէսմէն Թէպլիղ օլունմուշ տըր :

—

Արապի չըմէնտօֆէր իլէ խուքէնտէրիյէյէ կէթիրիլմիշ տիր :

Վէքիլին պէյանընա կէօրէ, մէրգում Թախիմա պիր հալը մէսթի իւզրէ (սէրխօշ հալտէ) պուլուպ, քէնտիսինէ սօրուլան սիւալլէրէ միւնասէպէթսիզ վէ սաատաթըն խարիճինտէ ճէվապլար վէրմէքտէ իմիշ :

Մըսըր էհալիսի բէյնէրէյ արզը իթաաթլա Արապի վէ սայիր պիր Թագըմ քէսան Թարաֆընտան նասըլ իղֆալ օլունտուգլարընը պէյան իյլէյօրլար իմիշ :

—

Հարպիյէ նազըրը Ղազի Օսման բաշա հազրէթլէրի տիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր :

Խավէրը էքըէմ հազրէթը Շէյխիւլիսլամ Հիւսէյին Հիւսնիւ բաշա հազրէթլէրի տախի տիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, Պաշ վէքիլը միւշարիլէյհ իլէ պիր միւտտէթ կէօրիւշմիւշ տիր :

—

Տէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի Մըսըրա սէվք օլունմագ իւզրէ պայտա օլունան համմալլարըն գօնթրաթօսընը էվվէլքի կիւն ֆէսխ իյլէմիշ տիր : Պունտան էվվէլ Բօրսաիտէ կիթմիշ օլան ամէլէ տախի Տէրսաատէթէ ավտէթ խտէճէքլէր իմիշ :

—

Պիր խայլը Թիւրք վէ Արապ համմալլարը Տէրսաատէթտէն Մըսըրա ավտէթ խտէճէքլէրինտէն, պու կիւն խուքէնտէրիյէյէ հարէքէթ խտէճէք օլան Բուս վաբօրընըն պիրինճի մէվքիլէրի մէզգուրէ համմալլար Թարաֆընտան քիրալանմըշ տըր :

—

Նիւ-Եօրգտա պուլունան իրլանտա մուհաճիրլէրի Նիւ-Եօրգտան Մըսըրա գաթըր նագլ խտէճէք օլան Գօ... վաբօրընը պէր հավա իթմէք իչիւն Թէտապիր խճրա իթմիշլէր իսէ տէ, իշ Բօլիսլէր Թարաֆընտան մէյտանա չըքարըլմըշ տըր :

—

Ալաֆրանկա սէպտէմբէրին 10 ընճը կէճէսի Բօրսաիտտէ պիր Թօրբիլ բօսթա վաբօրը իլէ պիր Թօրբիլ վաբօրու պէնզինտէ պէօյլէճէ պիր միւպատէմէ վուգու պուլուպ, իքիսի տէ խասարաթը քիւլլիյէյէ ուղրայար օլմուշլարտըր :

—

Խուքէնտէրիյէտէ Յօգթօր Մագքի Թարաֆընտան պիր խըլաճէ նէշր օլունարագ, պունտա Մըսըր խարալըլարընըն էմրը Թէտավիլէրի իչիւն սէյեար խասթախանէլէր Թէէսիսինէ միւսաէտէ Թը նազարիյէ օլունմասը հագգընտա խուքէնտէրիյէ էհալիսինէ տավէթ օգունմուշ տըր :

—

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին բուխասթը օլմագ ուզրը սաքէր Թահրիրինէ վէսաիթէ վէ Թէչհիզ պիւս խոճէլէրին վէ ռագըմնըլարըն Թէվգիֆ վէ տիւչար միւճազաթ օլաճագլարը հագգընտա Թօրպըլու-Ղըլըչ նամ վիլայէթ կազէթասընտա պիր իլանը րէսմի նէշր օլունմուշ տըր :

—

Մըսըր սուլարընտա պուլունան Նորթթ նամ Աւսթրիա հարպ սէֆինէսինին Թաիֆէսինտէն 12 նէֆէրինի Ապուքիրէ չըգար պ Մըսըրլիլէր էսիրէն էսիր տիւշիւրմիւշ օլան գօմանտան՝ Աւսթրիա տիվանը հարպընտա մուհաքէմէ օլունուպ, վաղիֆէսինի սուի իսթիմալ վէ խըլաֆը էմր հարէքէթտէն պունլարըն հիւքմ օլունարագ, մէմուրիյէթտէն Թարտ օլունմուշ տըր :

—

Տիւնքի կիւն չըգան հավատիսլէր՝ Նուպարը Նուբարը Բաշանըն մէտէւլէրինին սուրէթէն Թէվգիֆ օլաճագլարը պէօյլէճէ իւմիւտլէր վէրմիշ իսէ տէ, Սիր Մալէթ Մասթէ մէսէլէնին սուրէթէն Թէսվիյէսինի ուզաթ օլըրղընը միւպէյյին տիր : Կազէթաի մէզքիւրըն պէյանընա կէօրէ, Նուպար Բաշանըն քէմալը կէրմի իլէ Թէպարիզ իթմէսէ ինգիլիզլէրին Թէվամ իթմէզ օլուր, էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ Խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա վէ Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հազարաթընտան վէ Նուպար սէֆիրի իլէ պաշ Թէրճէմանընտան միւրէքքէպ Թէշքիլ իտէն գօմիսիօն պիր չէյէ գարար վէրէմէքտէ տըր : Պունունլա պէրապէր րիվայէթէ օլընտուղընա կէօրէ, հուտուտը մէզքիւրէ Նուպար միւրախասալըղը իլէ պիրլիքտէ գաթիյէն Թախթիթ իթմէք իչիւն Էրքեանը հարպ զապըթանընըն պաշը զապըթանը օլմասը Թահտըթ միւզաքէրէյէ ալընմագ իմիշ :

Խոտշ Էսթէրէսին տախի պէյանընա կէօրէ, Նուպար հուտուտը Թալեապ կէօրիւշմէսի, Թօմանի միւաթար Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ վէ Նուպար Թէվքիֆ քէնտի միւբաշէրէ իտէճէքլէր իտիսէ, պու աքշամ Թէրթիպ իլէ միւզաքէրէ կէօրէճէքլէր տիր :

Յուէլը միւազզամա՝ մէսէլէնին պիր գօնֆէրանս վասըթասը իլէ Թէսվիյէսինի պաշքա տէվլէթլէր ալաճագլար օլուպ, Թարաֆէյնին Թէքլիֆլէրի գաղըտ իւզէրինտէ գալմըշ իսէ տէ, Սիւքիւնէթ միւշարիլէյհի Ճէնէվրէն Թալէպ իյլէյէճէքլէրի Թահրիրաթ վէ պիր մէսէլէ պիր աղըզտան գօնֆէրանսա Թէքլիֆ աճալէ իտէճէքլէր տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Բասոս միւթէսարըֆը սապըգ Մաճիտ բաշա հազրէթլէրինէ իհսանը Շահանէ օլմագ իւզրէ 5000 ղրշ. մաղուլյէթ մաաշը Թախսիս պույրուլմուշ տըր :

Բաշըհ մուամիլէյհ իշպու իհսանը Շէհրիյարիտէն տոլայը արզը Թէշէքքիւր վէ ուպուտիյէթ զըմնընտա կէչէն կիւն Մապէյնէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր :

—Իրան սէֆիրի տիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք Պաշ վէքիլ վէ Խարիճիյէ նազըրը բաշալար հազրաթընը զիյարէթ իթմիշ տիր :

—Բուսիա տէվլէթինին Թրապիզօն գօնսօլօսու էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր :

—Աւսթրիա տէվլէթինին Ֆիլիպէ ժէնէրալ գօնսօլօսու Մ. Պիլմ էվվէլքի կիւն չէհրիմիզէ մուվասալաթ իյլէմիշ տիր :

—Տէրսաատէթ Պուլկար գաթուղիգօսու Պուլկարիստանըն բէյնի Ալէքսանտր հազրէթլէրինին վարնա վէ Շումնոնտա իզիմէթինտէ միւշարիլէյհին մայէթինտէ պուլունմուշ օլան Մ. Զանօֆ էվվէլքի կիւն Սթամպօլա ավտէթ իյլէմիշ տիր :

—Էվվէլքի կէճէ Գալաթասարայ վագը Սագըզաղը նամ տար սօգագտա պիր չալըշ 20 գաշընտա պիր տէլիգանլը տարպ ու գաթլ իտէրէք ֆիրարէ պաշլամըշ վէ Թագիպ խտէնլէրէ տախի պիր գաչ էլ սիլահ աթարագ գագայը գօրքութմուշ տըր ;

—Պու սէնէ մէքթէպը պահրիյէտէն չըգան 18 էֆէնտի՝ պաիրաաէի Շահանէ Խօճաքիւլիւր(?) նամ Թալիմ սէֆինէսինէ իրսալ գըլընմըշլար տըր :

Էֆէնտիի մումաիլէյհիմ մէգքիւր սէֆինէտէ, արմա վէ քիւրէք վէ րէվըլվէր վէ Թիւֆէնք վէ գըլըճ վէ ուզատ էէրլէրի միւսայէնէ իթմէյէ մախսուս օլան պագը ալաթլար Թալիմլէրի էօյրէնէճէքլէր տիր :

—Ինկիլթէրրա կազէթասը՝ բրօթէսթանլըղը գապուլ իտէն վէ 150 նուֆուստան իպարէթ օլան պիր Թագըմ Քըրտնի ֆամիլիալարընըն Ինկիլթէրրայա կիթմէք իւզրէ Տէրսաատէթէ կէլտիքլէրինի եազըյօր իսէ տէ, պունլարըն նէրէտէն կէլտիքլէրինէ տաիր հիչ պիր մալիւմաթ վէրմէյօր :

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի Լօրտ Տիւֆըրինին Թահթը հիմայէսինտէ օլարագ Գատըգէօյիւնտէ Մօտա պրանշընտա իճրա օլընաճաղը եաղըշ գայըգ եարըշը եարըշլարընը կիւնիւ իճրա օլունաճագ տըր :

Պու պապտէքի բրօկրամտան անլաշըլտըղը իւզրէ, եարըշ իքի գըսըմ օլարագ, պիրինճի գըսըմ սապահլայըն ալաֆր. սաաթ 10տա

պաշլայըպ 7 սուլարընտա խիթամ պուլաճագ, վէ պունտան սօնրա հուզզարա Թաամ վէրիլէճէքտիր. ալաֆր. սաաթ 2 պուչուգտա Թէքրար եարըշ պաշլայաճագ վէ միւսապագա գազանանլարա միւքեաֆաթլար վէրիլէճէք տիր :

—Միթիլիւէէն եազըլտըղընա կէօրէ, մահալլը մէյքիւրտէ Բում ճէմաաթ մէճլիսի քեաթիպի Ղրիգօր նամ շախս խանէսինտէ սաքինէ պուլունան հէմշիրէսինին վէ անըն նիշանլըսընըն Թէլէֆ իթմիշ, վէ տէրաքսիթ օլընուպ խիթիմթագա չէքիլտիքտէ իշպու ճինայաթինը քեամիլէն իգրար ու իթիրաֆ իյլէմիշ տիր :

Օգոստոսըն 27ինճի կիւնիւ Միտիլլիտէ պիր հարիգ զուհուր իտէրէք, 80 տէն զիյատէ խանէ վէ տիւքքեան եանմըշ տըր :

—Խօ...վէն...էյ նամ կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Մուսթանիա գազասը Թահրիրաթ քեաթիպի մուխապէրաթը հիւքիւմէթի պազը մահալլէրէ իխպար իթտիրիլնտէն, վէ վէրկի քեաթիպի տախի հիւքիւմէթլէ էհալի պէյնինտէ ֆէսատ պըրագմայա Թէշէպպիւս իթտիրիլտէն, իքիսի տէ ազլ խտիլմիշլէր տիր :

—Աւսթրիա գարլըճալարընտա պուլունան Պուլկար էնճիւրըգ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր :

—Զրգան բաշար կիւնիւ Մագրիքէօյիւնտէ պիր պօսթանտա էյլէնմէքտէ օլան պիր էրմէնի ֆամիլիասընըն 7-8 եաշընտա պիր չօճուղու օրատա պուլունան պօսթան գույուսունըն եանընա կիտիպ պագար իքէն, նապըլա տիւշիւպ վէֆաթ իթմիշ տիր ;

—Ճիլիյէ նէզարէթի միւավինլէրը վէֆէնտօրֆ էֆէնտի հազրէթլէրինին նամըզատ օլտուղու մէսմու տըր :

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս քումբանիյասը Բուրաֆընտան տէրպէյան Բէյալէն սէբէն Թէլէկրաֆլար տըր :

Լօնտրա 17 սէպտ.

Թայմզըն պէյանընա կէօրէ, տիւնքի կիւն Խըտիվ Մըսըր օրտուսընըն Թէշքիլ օլընմասընա տաիր պիր էմրնամէ իմզա իյլէմիշ տիր : Էմրնամէի մէզքիւր աէքեարինէ ճէտիտ խանան վէ չէքիլմէյի ճիւրմինի իրթիքեապ իթմիշ պուլունան զապըթան հապսը րիւթպէլէրի պուլունտուզլար իսէ պուլունանլար, սաքէրի զանունճամեյէ Թէվֆիգէն ճէզա կէօրէճէքլէր տիր :

Իսքէնտէրիյէ 18 սէպտ.

Ինկիլիզ սէֆարէթը Հարպիյէսի պու կիւն իսքէնտէրիյէտէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր ;

Բօմա 18 սէպտ.

Իթալիանըն եօգթօրը գըրըճընտա պէօյլէ սու Թուզլէանլարը վուգու պուլմուշ տըր ;

Ամսթէրտամ (Հօլանտա) 18 սէպտ.

Պանգա սագօնթօսընը եիւզտէ 4 տէն 4 պուչուղա իպլաղ իյլէմիշ տիր ;

Աժանս Բիւրօ

Լօնտրա 18 սէպտ.

Խըտիվ Թարաֆընտան նէշր օլունան պիր էմրնամէ՝ Մըսըր ասքէրինին տաղըլմասընը վէ խաան ճիւր միւճիպի իրթիքեապ իթմիշ օլան սապըթ քեար զապըթաններին գաթիյէն իշտէն չէքիլմէլէրինի սաճիւն եսչայլար(?) տիր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ վէքիլի Բուսճուգեան Տէր. Տ. Գէօրգ Ծ. վարդապետ պու կիւն Ավրիլէ նազըրը Ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէճէք տիր :

Ջաննո օլունտուղընա կէօրէ, վէքիլը մումաիլէյհին իշպու միւլագաթը՝ Բաթրիգ մէճլիսինէ տախի Պապը Ալիտէն պիր ճէվապ ալմագ իչիւն տըր :

Էվվէլքի եազըլարըմըզ վէճհէ, Միչլէթ մէճլիսի ումումիյէսինի միւզաքէրէ Բէճաճէնտէսինիս կիւնէ սաաթ 3 պուչուգտա Քէյա գաթտը Միյըր Զիւհրէկեան ... պալագ իճթիմաա իտէճէք վէ աթիտէքի մէվատտը միւզաքէրէ իտէճէքլէր տիր.

Ա.—Վաւերացումն Նորակազմ Վարչութեան.

Բ.—Մըրագիր Թաղային օրինաց մատակարարութեան.—Շարուն. վիճաքան. ի վերայ Տեղեկագրի Ատենապետաց Դիւանի ;

—

Սրուանձտեանց Տէր. Գարեգին Ծ. վարդապետ Երզրումա մուվասէլէթ իթմիշ օլմագլա, Բաթրիգ վէքիլի Բուսճուգեան Տէր. Տ. Գէօրգ Ծ. վարդապետ պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք, աղըլ մահալը Մէմուրիյէթի օլան Էկինէ ազիմէթ իթմէսինի մումաիլէյհ Գարեգին վարդապետէ իխպար իթմիշ տիր ;

—

Բէֆիքիմիզ Փունջըն պէյանընա կէօրէ, Ս. Երուսաղէմտէն Թէպիտ խտիլէն իքի վարդապետլէր՝ չէհրը մէզքիւր Ս. Յակոբ վանքընըն խուրքիսի պէյինտէ պուլունտուգլարը իխտամաթէն հէչ պիրինի խապաթ խտէմէտիքլէրինտէն, պունլարըն Թայինը միւճաթը կրօնական Ատեանա հէվալէ օլունմուշ, վէ կրօնական ատեան տախի, մումաիլէյհիմ վարդապետլէր հազգընտա վանքըն վէ միլլէթին մէնաֆիինէ մուվաֆըգ միւգթէզի հիւքմիւ վէրէրէք, անլէրի խըրամէթը միւլյէտէն մահրում գըլմըշ տըր :

—

Միւցաւալ ընկերութիւնըն Նորգիւղի ժողովը տիւնքի կիւն ինիգատ պուլմուշ իսէ տէ, ... տախի ազատէն բէք ազ քիմսէնէ հազըր պուլունտուղընտան, ագտը իճթիմա օլունմայըպ տիւնքի կիւնէ Թալիք օլունմուշ տըր ;

—

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՆԱԶԻՔ Յ. ՍԷՖԷՐԵԱՆ

Ցեա ընդ երկար հիւանդութեան Երէկ երեկոյն ժամ 3ին իւր մահկանացուն կնքեց ի հասակի 57 ամաց՝ ի խոր սուգ համակելով իւր ամուսինը, որդիքն և համայն ազգականքն ;

Թաղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարի այսօր ժամ 9ին Գատը գիւղի Ս. Թագաւոր Եկեղեցին, և անտի հանգուցելոյն մարմինն Իսկիւտարի Գերեզմանատունը պիտի փոխադրուի ;

7/19 սեպտեմբեր 1882

Մեծ. Տէր,

Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան Ընդհ. ժողովը Նիստ ունի յառաջիկայ հինգշաբթի սեպտ. 9 ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ ժամը 6ին, Օրակարգ ունենալով,

1. Ընթերցումն նախորդ Նստի ատենագրութեան,

2. Ընթերցումն դիւանական Թղթակցութեանց,

3. Վաւերացումն երրորդ տարւոյ շրջանի հաշիւներուն,

4. Եռամեայ համարատուութիւն Կեդր. Գործ. ժողովոյ,

5. Ընտրութիւն Դեթ-Ատենադպիր Գործ. ժողովոյ,

6. Ընտրութիւն պակասեալ երեսփոխանուհեաց տեղ,

7. Խնդիր վարժարանաց ;

Մնամք յարգանօք

Դեր-Ատենադպիր Ատենապետ
Նէծ Ց. Խ... Ա. Ա...

3 Սեպտ. 1882

Կ. Պօլիս

ՄԿՐՏԻՉ ԻՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ

ՏԷՄԻՐ ԽՈՒՐՏԱՎԱԹ ՎԷ ԷՏԷՎԱԹ ՎԷ ՍԱԻՐԷ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՎԷ ՌՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՐԱՂԻԲԹԼՈՒ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ԳՕՄԻՍԻՕՆՃԸԼԱՐԸՆԱ ԻԽԹԱՐ

Շէհրիմիզ էհալիսինէ վէ Թաշրա միւշթէրիլէրիմիզէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, Գալաթատա Բէնզէնկիհ բազարընտա վագը մաղազալարըմըզըտան պաշգա, պու քէրրէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա 22 նումէրօ իլէ մուրագգամ սաապգ Մ. Զօյանըն մաղազասընտա պիր մունթազամ շուպէ քիւշատ իյլէմիշ օլտուղումուզու բազպէյլու միւշթէրիլէրիմիզէ իլան իտէրիզ ;

Մէզքիւր շուպէմիզտէ էնվաի ճըվա չիֆթ մաքինալարը, տիքիշ մաքինալարը, քիլիտ, եարու Թագըմլարը, գունտուրաճըլըղա մախսուս պիւճագլար լայթ վէ էչյա, Բուս քիլիտլէրի, տիւֆէք ալաթլարը, ֆապրիգալարա մախսուս էտէվաթ վէ էյէ Թագըմլարը, սիլահ Թագըմլարը, զինքօտան մամուլ Թաս, քէֆքիր, սահան վէ սաիր պու նէվ էչյա, ալապալա Թագըմլարը, սարաճ Թագըմլարը, 40 տէֆա աթէշէ տայանըր մէշհուր Մօրքէն ֆապրիգասընըն բօթալարը, զինքօ, գուրշուն, չէլիք, տէմիր վէ սայրը Թէլ, սարը Թէնէքէ, գօգուլու էնվաի պալէր, վէլհասըլ հէր տիւրլիւ տէմիր խուրտավաթ վէ էտէվաթ վէ Թօհաֆիյէ մէվճուտ օլուպ, պունլար էն ալա ճինսլարընտան օլտուղլարը կիպի, էհվէն ֆիաթլա սաթըլ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր ;

Շունու տախի պէյան իյէրիզ քի, բազպէյլու միւշթէրիլէրիմիզէ սուհուլէթ կէօսթէրիլմէք իչիւն հէր նէվ Թէտպիր իթթիխազ գըլընմըշ օլմագլա, կէրէք Տէրսաատէթտէն վէ կէրէք Թաշրատան տօղրուտան տօղրույա վուգու պուլաճագ հէր նէվ սիբարիշլար հէմ զայէթ չապուգ վէ հէմ տէ սաիրէ մունթազամտէն իւճրա օլունմագտա տըր ;

Բէզչանէ միւշթէրիլէրիմիզ Թարաֆընտան արզու պույրուլտուգտա, պիգանէ պուլունմայան էմթաա իւզէրինէ տախի գօմիսիօն գապուլ իտիլէրէք, մէզքիւր էմթաա Էվրօբատան ճէլպ օլունուր, վէ կէրէք մէզքիւր էմթաա վէ կէրէք պիզտէն մէվճուտ օլան սաիր մալլէր հէր իսթէնիլէն մահալէ եանի կէրէք սիւրէն տիւքեան հիւքիւմէթլէր Թահթը խտարէսինէ կէչէն մահալ վէ իսքէլէլէրէ վէ կէրէք մէմալիքը Շահանէ տախիլինտէ պուլունան հէր մահալ վէ իսքէլէլէրէ Թարաֆըմըզտան ագթարմա իթտիրիլիր.

Թալիպ օլան զէվաթ՝ տօղրուտան տօղրույա զիյարէթ մուհարրէր ատրէսիմիզէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր ;

Մ. Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթա
Եօրկանճըլար սօգագ Ն. 70

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Վէնի Վիտի, Վիչի
կէլտիմ, կէօրտիւմ, եէնտիմ.

Էվվէլճէ, տիւնեանըն էն պէօյիւք ֆաթիհլէրինտէն պիրիսինին սէօյլէտիյի մէզքիւր պէօյիւք քէլամըրը, պէլքի չօգտան պէրու, Ժէնէրալ Սըր Կարնէթ Ուըլսլի գատար հիչ պիր ֆաթիհին թէքրար իյլէմէյէ հագգը պուլունմամըշ իտի։

Վագըա միւմաթէյհ Ինկիլիզ ֆաթիհի, վագթին լիսանընա տահա զիյատէ մուվաֆըգ պիր չիւմլէ իսթիմալ իտէրէք,

«Կէլտիմ, կէօրտիւմ, վէ եէնտիմ,»

Տէյէճէք եէրտէ,

«Պու կիւն Գահիրէյէ եէթիշտիմ, հէր սընըֆ էհալի Թարաֆընտան մէմնունիյէթլէ գապուլ օլունտում, ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ ԽԻԹԱՄ ՊՈՒԼՏՈՒ, արթըգ աս.քէր կէօնտէրմէյէ իհթիյաճ եօգ տուր»

տէտի։

Իշթէ Վէնի, Վիտի, Վիչի քէլամլարընըն պիր թարզը տիկէրի։

Տահա տիւնքի կիւն, պիր Թըրուսիա Ժէնէրալը, գարա իւզէրինտէ տիւնեանըն էն գուվվէթլիսի ատտ իտիլէն Ֆրանսա օրտուսընը ֆէթհ իթմէսի իլէ, պիւթիւն ալէմի հայրէթտէ պըրագմըշ, իմբէրաթօրլուգլարըն էն պէօյիւքլիւնիւ մահվ իտիւպ, անըն եէրինէ տիկէր էն պէօյիւք պիր իմբէրաթօրլըգ վիճուտէ կէթիրմիշ, վէ գօնթըլըգտան բրէնսլիյէ թահվիլ իթմիշ օլան Պիզմարգ ճէնապլէրինի, ալէմի բօլիթիգանըն րիյասէթինէ կէչիրիպ, պիւթիւն Էվրօպանըն գարա գըլթասը գատէրինի, բրէնսը մուամիլէյհին էլինէ թէսլիմ իթմիշ իտի։

Պունու պիլմէյէն, Թանըմայան, վէ իդրաք իթմէյէն եօգ տըր վէ օլամայաճագ տըր։

Ֆագաթ մարէշալ Մօլթքէնին իշպու պէօյիւք մուվաֆֆագիյէթինին ասըլ եապըճը ֆէվգէլատէ աս.քէրինէ պիր ուսթալըգտան զիյատէ բագամէա պիր հիսապ տօղրուլուղու նէթիճէսի տէյիլ մի իտի։

Մարէշալ Մօլթքէ տախի մէյտանը մուհարէպէյէ կիթմէք իչիւն Պէրլինտէն եօլա չըգարըլընտա, իւչիւնճիւ Նաբօլէօնըն օրտուսընը ֆէթհ իտէճէք օլտուղընա էմին պուլունմագտա իտի։

Ֆագաթ քէնտի մայէթինտէ պիր միլեօնտան զիյատէ աս.քէր պուլունտըղը հալտէ, Ֆրանսա օրտուսընըն եարըմ միլեօնտան տախի չօգ էքսիք օլտուղընա տա էմին պուլունմագտա տէյիլ մի իտի։

Մարէշալ Մօլթքէնին Թէրպիյէսի Թահթընտա պէօյիւմիւշ պիր օրտու իլէ, Նաբօլէօնուն բաստ կէլէ սէվկիւլճէյշի քէյֆինէ Թապի պուլունան պիր Ֆրանսա օրտուսընըն արա եէրինտէ կէօրիւլէն աղիմ ֆարգ տախի պաշգա։

Ֆագաթ Ինկիլիզ Ուըլսլիէրի, կէրէք Էվրօպանըն գարա գըլթասընտա, եանի Ֆրանսատա, Իսպանիատա, Բօրթուգալտա վէ սաիրէտէ, վէ կէրէք օլ մէֆրէթ Հինտիսթանտա վէ մահալլի սաիրէտէ, Մօլթքէյէր կիպի տիւշմէնին իքի իւչ գաթը աս.քէր իլէ մուհարէպէ իտիւպ ֆիւթուհաթ գազանմըշ օլմայըպ, տայիմա քէնտի տիւշմէնլէրինին նըսֆը, վէ պազէն րուպու վէ տահա աշաղը գուվվէթ իլէ հէմ մուհարէպէ իթմիշլէր, վէ հէմ տէ ֆիւթուհաթ գազանմըշլար տըր։

Մարէշալ Մօլթքէնին տախի, ուֆագ պիր գուվվէթ իլէ պէօյիւք գուվվէթլէրէ ղալէպէ իտէճէք ուսթալըղը պուլունմագտա օլսա օլմասըղընա հիւքմ օլունամազ, չիւնքի պունուն թէճրիւպէսի կէօրիւլմէմիշ տիր։

Ֆագաթ պիր Ինկիլիզ Ժէնէրալընըն, Ալէմանիա օրտուսը մըգտարընտա, վէ հաթթա անըն նըսֆը մըգտարընտա պիր օրտուեա գօմանտա իթմէյինտէ նէլէրէ միւգթէտիր պուլունաճաղը, պիր չօգ մօտէլլէրի իլէ անլաշըլըպ թաստիգ գըլընմըշ տըր։

Վէ մատամ քի հէյնի իդթիղատէ, Ինկիլթէրրանըն, պիր Ալէմանիա օրտուսը գատար աս.քէր չըգարամայաճաղը տէ աշիքեար տըր, չիւնքի Ալէմանիանըն ադալը եէտի միլի թէպաայա հիւքմ իյլէմէքտէ տիր, իսէ չու սօն Մըսըր ֆիւթուհաթընտա միսալէթ օլան ֆէվգէլատէ Ինկիլիզ ֆէննը հարպընըն պիւթիւն տիւնեանըն ահվալը բօլիթիգըյէսի իւզէրինէ բէք պէօյիւք պիր Թէէսսիրի օլաճագ տըր։

Սըր Կարնէթ Ուըլսլինին, Թէլ-էլ-Քէպիր ֆիւթուհաթընտան էվվէլ նէ կէօնա պիր տիւշմէն գուվվէթի վէ նէ տէրէճէտէ Թէհամմիւլի միւշքիլ պիր իգլիմ հուզուրընտա պուլունմուշ օլտուղը Թահթը նազարա ալընըրսա, մէզքիւր հալլէր Թահթընտա, եալընըզ պիր պէօյիւք մուհարէպէ իլէ, եիրմի տագիգա զարֆընտա հէման Թէքմիլ Մըսըրը ղապթ վէ ձնա սահիպ պուլունմասընըն տէրէճէի էհէմմիյէթի քեամիլէն մէյտանա չըգմըշ օլուր։

Տէյլի Թէլէկրաֆ կաղէթասընըն խաբէրնիւքիւրլիւք մուխպիրի Թարաֆընտան վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, Արապիլին մայէթինտէ պուլունան աս.քէր վէ Թօբուն մըգտարը աթիտէքի սուրէթտէ իտի։

Գաֆրտաւարտա, 5000 բիատէ, 452 սիւվարի, 24 գըթա Գրիւբ Թօբու, վէ 10000 Պէտէվի։

Մարիութտա, 3200 բիատէ, 30 սիւվարի, 18 Թօբ վէ 6000 Պէտէվի։

Րօզէթթատա, 2400 բիատէ։

Ապուքիրտէ 4800 բիատէ, 12 Գրիւբ Թօբու, պիր ալայ սիւվարի վէ 1500 Պէտէվի։

Տիմեաթտա, 5000 Արապ աս.քէր վէ 12 Գրիւբ Թօբու։

Թէլ-էլ-Քէպիրտէ, 19200 բիատէ, 900 սիւվարի, 40 ատէտ Գըրիւբ Թօբու վէ 8000 Պէտէվի։

Սալահիէտէ, 5000 բիատէ, 12 Գրիւբ Թօբու վէ 8000 Պէտէվի։

Եանի ճէման 44600 բիատէ, 1800 սիւվարի, 143 բարէ Թօբ վէ 40000 Նէֆէր գատար տա աթլը Պէտէվի Արապլարը։

Արապի բաշանըն էրքեանը հարպընտա, պիր Ֆրանսըզ, տէօրթ Ալէմանիալը վէ պիր Իթալիան զապիթ տախի պուլունմագտա իտի։

Սօն կիւնլէրտէ, Սըր Կարնէթ Ուըլսլինին գաթի պիր հիւճումու մուհագգագ կէօրիւնտիւյիւնտէն, մէզքիւր մահալլէրտէ պուլունան աս.քէրին պիր մըգտարը տա Թէլ-էլ-Քէպիրէ կէթիրթիրիլմիշտէն պաշգա, հաթթա Գահիրէտէն տախի պիր չօգ աս.քէր վէ եէնիտէն 40 բարէ Թօբ տահա մահալլի մէզքիւրէ կէթիրթիրիլմիշ իտի։

Թէլ-էլ-Քէպիրտէ իքմալէ վարտըրըլմըշ օլան էն սօն ուսուլ իւզրէ, պիրիպիր արդասը սըրա իքի խաթթ պիրիպիրինտէն եիւքսէք, վէ պունլարըն արդասընտա տախի պիր խաթթ անլէրտէն եիւքսէք իսթիհքեամլար ինշա իտիլմիշ օլուպ, 80 բարէ Թօբ իլէ Թէճհիզ գըլընմըշլար, վէ իսթիհքեամլարըն էօնլէրինտէ տախի, տէրին խէնտէքլէր գազըլմըշ վէ սիւրէրլէր եարըլմըշ իտի։

Պունլարտան պաշգա, Մըսըր աս.քէրի, քէնտի իգլիմինէ ալըշմըշ պուլունտուղու հալտէ, Ինկիլիզ աս.քէրի իսէ, կիւնէշին սօն տէրէճէտէ հէրարէթինտէն, վէ պուլութ կիպի հավայա գալգան գումուն չիտտէթինտէն հէլաք օլմագտա, վէ եումուշագ վէ տէրին գումլարըն իւզէրինտէն եիւքսէք սարփ.քէթիրէնտէ ֆէվգէլատէ կիւճիւքլէր տիւչար օլմագտա իտի։

Վէ Ժէնէրալ Սըր Կարնէթ Ուըլսլի, բէք չօգ գօմանտանլարը չաշըրթաճագ օլան պու միւշքիւլլէր հուզուրընտա, վէ տիւշմէնին տէ նըսֆ գուվվէթի իլէ հիւճում իտիպ, Մըսըր աս.քէրի իլէ պէրապէր քէնտի իսթիհքեամլարընը տախի, ՆԻՐՄԻ ՏԱԳԻԳԱ զարֆընտա բէրիշան իտիպ, պիր համլէտէ Մըսըր մուհարէպէսինի խիթամ վէրմիշ տիր։

Ժէնէրալը միւմաթէյհ սալթ տիւշմէնին ֆէթհինի տիւշիւնմէյիպ սըրասընա գօյմուշ տէյիլ իտի, իլլա անըն իսթիհքեամլարը արգասընտա պուլունան չըմէնտիֆէր խաթթընը վէ գաթարլարընը տա պօզըլմայա վագըթ պըրագմագ ըղըն զապթ իթմէքլիյի, վէ անլէրին սայէսինտէ քէնտի բինիտարլարընը Արապլարտան էվվէլ Գահիրէյէ եէթիշտիրմէքլիյի, վէ պու սուրէթլէ չէհրի մէզպուրուն աթէշէ վէ եաղմայա վէրիլմէքտէն գուրթարմագ խուսուսը լասըն տիւշիւնմիւշ իտի։

Վէ քէնտիսինէ չանըն պուլունան աս.քէրի տախի, եօլէ պիր չէճաաթ, չարուգլուգ վէ ուսթալըգլա հարէքէթ իտիպ, տիւշմէնի եօլէ պիր չաշըրթմայա կէթիրմիշ իտի քի, Արապի բաշա քէնտիսի տախի ղաֆլէթտէ կէլիպ պիրդէլ քէնտի նէֆսինի պիլէ գուրթարմայա մէյտան պուլամամըշ, վէ պիր սաը սէրքէրտէսինէ միւսթահագգ օլան ճէզանըն բէնչէսինէ չարբըլմագ իւզրէ, Ինկիլիզլէրին էլինէ էսիր տիւշմիւշ տիր։

Պիր Ինկիլիզ Ժէնէրալընըն վէ Ինկիլիզ աս.քէրինին իւզէրինէ, պիւթիւմ կիպի Թէքմիլ էհլիյէթլէրի պուլունան հիչ պիր քիմսէնին տախի, մուվաֆֆագըյէթին պու տէրէճէսինէ իւմիտլէրի պուլունմամագտա իտի տէյիլ զաննը իտէրիզ։

Պու մուվաֆֆագըյէթ, Նէֆսի Էվրօպատա տախի պէօյիւք պիր Թէէսիր հուսուլէ կէթիրէճէք տիր։

Ինկիլիզլէրին տէնիզ իւզէրինտէ աշիքեար օլան չէճաաթ վէ ֆէննը հարպլարը կիպի, գարա գըթասը իւզէրինտէ տախի, պունի չէճաաթ վէ ֆէննը հարպլարընը էվվէլքի կիպի պաղը սաղլամըշ օլտուղուտան պաշգա, հաթթա մէ հայրէթտէ գալընաճագ տէրէճէտէ պիր Թէգատտիւմտէ տախի պուլունմուշ օլտուղլարը տա աշիքեար կէօրիւնիյօր։

Էյյէ զաննը իտէրիզ քի, Ինկիլիզլէրին, տէնիզտէն գարայա հէրգիւլէվարլըգլարը պալըզ կիպի պայէրին հալտէ պուլունաճագլարը իլէ քենտիլէրինի պէր ամանտան համիլլէր, պէլքի քէնտի եօնլարընըն բէք աշիքեար կէօրմիւշ օլմալը տըրլար։

Վէ պու հալլէր Էվրօբա տէվլէթլէրինին բօլիթիգալարընտա տախի պէօյիւք պիր Թէպէտտիւլաթ հուսուլէ կէթիրիյ, պունտան էվվէլ ֆաթիհ Ալէմանիանըն իթթիֆագընա հէր Թարաֆտան պէօյիւք պիր խահիշ կէօրիւլտիւյիւ կիպի, շիմտի տէ, Ինկիլթէրրանըն իթթիֆագընա պէօյիւք արզուքէշլէր զուհուրա կէլէճէք տիր։

Հէր նէ տախի օլսա, էն սահիհ կէօրիւնէնի շու տուր քի, ասըլ մըլլէթի պէօյիւք գըլըճընա օլտուղու կիպի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, պիր տէֆա տահա, Էվրօպանըն ումումի բօլիթիգա իշլէրինտէ պէօյիւք պիր սէս սահիպի օլաճագ տըր։

Թէլ-էլ-Քէպիր ֆաթիհլէրինէ տէ պէօյլէ պիր մէտհը չօգ տէյիլ տիր։

ԹԻՖԼԻՍԷ ՄԻԼԼԷԹԻՄԻԶ ԷՆՃԻՒՄԷՆԸ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻՑԷՆԻ

Կէչէն կիւնքի նիւմարէքրիմիյին պիրինտէ, օգոստ. 20ոտ Թիֆլիսումքի էնճիւմէնը մուալլիմինին (ուսուցչական ժողով) քիւշատընա տաիր Մշակ կազէթասընըն եազտըղը պիր ֆգրասընը այնէն նագլ իթմիշ իտիք։

Պու քօմիթա իլէ կէլէն տիկէր Մըշակ տաիր մէզքիւր էնճիւմէնին պիրինճի իճթիմաը իլէ պունու Թագիպ իտէն իճթիմալարա տաիր մալիւմաթը լիսանընտա նագլէն ալըյօրուզ։

(Մշակ 24 Օգոստոսի)

Օգոստոսի 12ին, շաբաթ օրը, առաւօտեան ժամի 8ին Ս. Գայեանեան դպրոցի դահլիճում կայացաւ ուսուցիչների առաջին նիստը։ Ներկայ էին համարեա բոլոր ուսուցիչները։ Նախագահ պ. Բարխուդարեանը յայտնեց ժողովին, որ ներկայ նիստում գըլխաւոր պարապմունքը պէտք է լինի մի մասնախմբի ընտրութիւնը, 35 հոգուց բաղկացած. այդ մասնախմբին յանձնվում է՝ կազմել ծխական և միջնակարգ դպրոցների ծրագիրը և ներկայացնել ի քննութիւն և հաստատութիւն ընդհանուր ժողովի։ Այդ մասնախումբը իր կողմից կը բաժանվի ըստ յարմարութեան վեց առանձին բաժինների, իւրաքանչիւր բաժինը այսպիսով կը պատրաստէ մի մի ծրագիր այս և այն առարկայի։ Բաց ի սրանից պ. Նախագահը յայտարարեց, որ կարգ. յանձնաժողովը իր կողմից հոգացել է կանխիկ պատրաստելու մի ծրագիր ծխական և միջնակարգ դպրոցների, որ և առաջարկում է այդ մասնախմբին, որպէս գործին նպաստող և օժանդակող մի օժանդակութիւն։ Այդտեղ յարուցվեցաւ մի հարց՝ թէ արդեօք ընդհանուր ուսուցչական ժողովի կազմած ծրագիրը նշանակութիւն կունենայ և կը հաստատվի, քանի որ ճեմարանական վարչութիւնը վերջին անգամ լրագիրներում յայտարարեց որ ինքն պատրաստում է մի այդպիսի ծրագիր. այդ հարցին պատասխանը գրական կերպով կարդացվեցաւ պ. Մանդինեանից, որը ճեմարանական վարչութեան անդամներից մէկն է։ Բայց Մանդինեանը դժուարացաւ մի գըրական պատասխան տալ այդ հարցի և միայն առաջարկեց ժողովին՝ կազմել ծխական և միջնակարգ դպրոցների ծրագիրը։ ժողովի ուսուցիչներից մէկը յայտնեց, թէ ճեմար. վարչութեան կազմած ծրագիրը երբէք պարտադիր չէ կարող համարվել մեր դպրոցների համար և չէ խլում ներկայ ուսուցչական ժողովից իրաւունքը՝ կազմել մի այդպիսի ծրագիր, քանի որ վեհափառի կոնդակով, որ կարդացվեցաւ ժողովի բացման ժամանակը, ընդհանուր ուսուցչական ժողովին պատուիրվում է՝ կազմել ի միջի այլոց ծխական և միջնակարգ դպրոցների ծրագիրները. կոնդակի այս խօսքերը մեզ կատարեալ իրաւունք են տալիս յուսալ, որ ընդհանուր ուսուցչական ժողովի կազմած ծրագիրները անպատճառ վաւերացումն կը ստանան վեհափառից։ Այնուհետև առաջարկվեցաւ, որ նախագահը շտապէ խնդրել գոնէ ճեմ. վարչութեան կազմած ծրագիրները, որը կարող է մասնախմբին պիտանի և օժանդակող լինել ծրագիրներ կազմելիս, ի նկատի ունելով, որ ճեմ. վարչութեան անդամները մագիստրոսներ և համալսարանականներ են։ Այս առաջարկութիւնը ընդունուեցաւ։ Նոյն օրը երեկոյեան ընտրվեցաւ 35 հոգուց բաղկացած մի մասնախումբ։

(Մշակ 25 Օգոստոսի)

Օգոստոսի 23ին Ս. Գայեանեան օրիորդական դպրոցի դահլիճում կայացաւ հայ-ուսուցչական ժողովի նիստը։ Պ. Սեդրակ Մանդինեան կարդաց մի մանկավարժական ռէֆերատ(1), որ տևեց մօտ երկու ժամ։ Պարոնի ռէֆերատը, կամ դասախօսութիւնը չօշափում էր շատ հետաքրքիր մանկավարժական հարցեր, ինչպէս օրինակ մայրենի լեզուի նշանակութիւնը դպրոցում ևայլն։ Ռէֆերատը շատ հարուստ էր նիւթերով, բայց մի և նոյն ժամանակ, մեր և շատե-

(1) Ծրագիր Թ. Է.

ՖՈՒԳԱՐԱ ՀԷՔԻՄԻ

Դ.

ՊԻՐ ԳԱՐԱՐ

(1518 [illegible])

Պաշ բաբաղ Մօրքի իսրար իթմէտի վէ Բիէ-տը-Ֆէրի չաղըրտը։

—Կէօթիւրինիզ պու գարըյը, — տէտի բաբագ մէրգումա, — շիմտի պիզէ միւհիմ խըտմէթլէր իֆա իթտի, պիր գաչ սաաթ պու բասա գալմասը իճապ իտիյոր։ Էկէր աճ իսէ եէմէք վէրիրիզ, սուսամըշ իսէ սու վէրիրիզ, էկէր ույումագ իսթէր իսէ ալթընա Թազէ վէ պոլճա սաման վէրիրիզ։

Վէ ալչագ պիր սէսլէ իլավէ իթտի. — Ատամլարըմըզ պիր տագիգա պիլէ մէրգումէյի կէօզտէն ղայպ իթմէսինլէր։ Սիզ մէրգումէ իչիւն մէսուլըրնըզ։

Պու միւլագիմ՝ Մակիյի կէօթիւրիւպ, մէրգումէ պիր գաչ տագիգա սօնրա մաղարատա սաման եըղընլարը իւզէրինտէ եաթմըշ, տէրին ույգույա տալմըշ կէօրիւնիյօր իտի։ Իքի սաղլամ նէֆէր մէրգումէյի պիր գաչ ատըմ ուզագտա կէօզէտմէքտէ իտիլէր։

Ե.

ԷԿԼԸ ԳՕՆԱՂԸ

Օգույանլարըմըզը, իշպու քիթապըն իպթիտասընտան պէրու հագգընտա չօգ տէֆա պահս օլունմուշ օլան Էկլը գօնաղընա կէօթիւրմէզտէն էվվէլ, մէզքիւր գօնաղըն եէր ու մէվգիինճէ պազը մուֆասսալ մալիւմաթ վէրմէմիզ իճապ իտէր, զիրա օրայա տաիր օլան հիքեայէյի հէր քիմ օգուսա, մալիւմաթը մէզքիւրէյէ միւհթաճ տըր։

Իլէյ վատիսինէ հաքիմ օլան եիւքսէք տաղ՝ Ժիւրանըն իքինճի տիւզ Թէբէսի Թապիր օլունան սիլսիլէի ճիպալըն պաշլանկըճը տըր։

Մէզքիւր տաղ՝ Իլէյ կէօլիւ իլէ Հէրիսօնըն չագըլղանլարընտան պիրի օլան Սէն-Ժէրար արասընտա իքի գըսմա Թագսիմ օլունմուշ օլուպ, պէօյիւք պիր պայըր կիպի տիր, իւզէրինտէ պաշգա պիր Թագըմ ուֆագ Թէբէլէր վար տըր, վէ պու Թէբէլէրին վերասընտան Մօրէզտէն Լօն-լը-Սօնիէյէ կիտէն եօլ կէչմէքտէ տիր։

Օն տէօրտիւնճիւ ասըրըն իպթիտասընտա Ժան տը Շալօն՝ հէմ Պօնլիեօ նամ չարթրեօզ րահիպլէրի մանասթըրընը վէ հէմ տէ կէչիտի մուհաֆազա վէ միւսթաֆէա իթմէք մագսատիյլէ, եօլուն սօլ Թարաֆընտա ուֆագ Թէբէլէրին պուլունտուղու գըսմըն իւզէրինտէ Էկլը գօնաղընը եափտըրտը։

Վատինին Թա տէրինինտէն գայանըն էթէյինէ գատար տիք պիր գում վէ չագըլ Թաշը Թիւմսէյի եիւքսէլմէքտէ օլուպ, մէզքիւր գայա տախի բէք եիւքսէք պիր հիսար տուվարը կիպի տիմտիք վէ տիւմտիւզ կէօյէ տօղրու սէր չէքմէքտէ տիր։

Սօլտա, վէ մէզքիւր քիւչիւք Թէբէլէրտէն միւթէշէքքիլ էյրի վէ մունթազամ խաթթըն իլէրիսինտէ բէք սիվրի պիր գայա եիւքսէլմէքտէ օլուպ, պու գայա ասըլ տաղտան այըր պուլունտըղընտան, զաննը իտէրսին մախսուս եարըլմըշ եիւքսէք պիր տիքիլի Թաշ տըր։

Իշթէ պիր վագթ Իյնէ [illegible] Թապիր օլունան պէօյիւք գուլէ՝ իշպու իյնէ կիպի սիվրի ատտ օլունան գայա իւզէրինէ պինա իտիլմիշ իտի։

Հէման սալա եանաշըլմազ օլան մէզքիւր գայանըն իւզէրինէ պիր գալէ եափմագ Թէսավվուրը էն էվվէլ քիմին խաթըրընա կէլմիշ իսէ, ինսան՝ անըն իհանըլմազ քիւսթախլըղը վէ ճէսարէթի իւզէրինէ տիւշիւնիւրքէն, զիհնի մըզթարիպ գալմագ արըշ օլուր։

Ժան տը Շալօն ալընմազ պիր մէվգիյէ սահիպ օլմագ խուլեասընտա պուլունուպ, մէրգումըն իշպու խուլեասը Թէվգիֆ Փիրլէ կէլտի, մէզքիւր իչ գալէ պուլութլարա գատար եիւքսէլտի։

Ինշաաթ պիթտիքտէ, Ժան տը Շալօն գալէի մէզքիւրէյէ Էկլը (գարթալ) գօնաղը նամընը վէրտի, վէ պու տա բէք միւնասիպ իտի, զիրա ինսան օղլու՝ օ վագթա գատար օ տէհշէթլի Թէբէլէրին պիրինճիք հիւքիւմտարը օլան գարթալ գուշընը Թախթընտան աշաղա տէվիրմիշ իտի։

Մէզքիւր գօնագ՝ տաղըն Թէբէսինտէ պուլունան կէնիշ տիւզ մահալլի Թէքմիլ Թութմուշ օլմայըպ, լաքին պու տիւզ մահալլին էհրաֆընտա միւհքէմ պիր հիսարը տուվարը պուլունմագտա իտի։

Մէվգիի մէզքիւրըն գալիպիճանընա վասըլ օլմագտան էվվէլ, պիր պիրինի արտը սըրա իքի եէրէթի քէօբրիւտէն վէ բարմագլըգ իլէ գաբալը օլան իքի քէմէր պիթընտան կէչմէք լազըմ կէլիր իտի։

Պիրինճի եէրէթի քէօբրիւնին պուլունտուղը ճատտէ գարու՝ Շօ-տը-Ֆօ-պիէֆ գարիյէսի ճիհէթինտէ պուլունմագտա իտի։

Իքինճի պիր գաբուտան վէ իքինճի քէօբրիւտէն տէ գօնաղըն մէյտանլըղընա չըգըլըպ, պու մէյտանլըղըն օրթա եէրինտէ պինասը գայէթ միւթինճ օլան ասըլ գօնագ պուլունմագտա իտի, վէ պու գօնագտան Իյնէ գայէսինէ կիթմէք իչին իւզէրինտէ պէօյիւք աղաճլար պուլունան պիր Թախթա եօլտան կէչմէք լազըմ իտի։

Զիքր օլունան մէյտանլըղըն սօլ Թարաֆընտա վէ եօլ ճիհէթինտէ կէնիշ պիր պինա պուլունուպ, նէֆէրաթը սաքին օլտուղու իչին իգամէթ իթմէքտէ իտիլէր։

Սաղ Թարաֆտա միւսթէքիլ եօլըն իւզէրինէ հաքիմ տիկէր պիր պինա տահա պուլունուպ, պու տա սէյիտլէր, իչ օդալարընտա վէ ուչագլարը մախսուս իտի։

Պուրճունը էյալէթինտէ խարաբէլէրի հէնուզ մէվճուտ օլան պիրինճի խաթթին-քեարը տէրէքէյի գօնագլարընտան անլաշըլմագտա տըր քի, պունլարըն պէօյիւք գուլէսի տէօրթ քէօշէ չէքլինտէ իտի։

Անճագ եալընըզ Իյնէ գուլէսի միւսթէսնա օլարագ եուվարլագ իտի։

Պունտան մաատա չիւնքի եօգ տըր քի, մէզքիւր գուլէ հանկի գայա իւզէրինտէ եափըլմըշ իտի իսէ, պու գուլէնին եուվարլագ օլմասը տա օ գայանըն եուվարլագ չէքլինտէն նէշէթ իթմէքտէ իտի։

Բէք եիւքսէք օլան մէզքիւր գուլէնին պէհէր գաթընտա պիրէր օտա պուլունուպ, պիր գաթտան տիկէր գաթա տուվարըն իչինտէ աչըլան պիր նէրտիվէն իլէ չըգըլըր իտի։

Մէզքիւր գօնաղըն տէրէքէյինտէ մախսուս օլան պայրագ գուլէնին Թէպէսինտէ սալլանմագտա օլուպ, լաքին 1500 այագ եիւքսէքլիքտէ օլան մէզքիւր գուլէնին եօգարըտան, Հէրիսօն ըրմաղըն վատիլէրինտէն եօլ Թէյէ գատար կէօզ ֆարգ իթմէքտէ իտի։

(Մնաց)

րի կարծիքով, լի էր սխալ բացատրութիւններով ու սխալ համայնքներով, հակառակ էր մանկավարժական ամենաառաջնային սկզբունքներին: Անկողմնապահութիւնը պահանջում է խոստովանել որ երբ պարոնը սկսեց խօսել, նա յայտնեց այն միտքը թէ վէճը, հակառակութիւնը, մտքի փոխանակելը շատ օգտաւէտ է, թէ ինքն եթէ ընտրվել է ղեկավար, բոլորովին այն նպատակով չէ ընտրվել, որ ճնշում, բռնութիւն գործէ ժողովի վրա, այլ լսելով ամենքի կարծիքը, ընդհանրութիւնն առաջնորդի: Ցաւալի է, աւելացրեց նա, որ մեզանում խօսում են երկու երեք մարդ, ցանկալի է եթէ հնարաւոր է, որ բոլորը խօսեն, և բոլոր այդ կարծիքներից ղեկավարը պէտք է կազմի մի ընդհանուր կարծիք: Բայց երբ պ. Մանդինեան վերջացրեց իր ռեֆերատը, մի քանիսներ հանդիսականներից մօտեցան նախագահ պ. Բարխուդարեանցին և խօսք խնդրեցին, գոնէ մի 10 կամ 15 րոպէ մի քանի բուն մանկավարժական նկատողութիւններն անելու պ. Մանդինեանի ռեֆերատի մասին: Խօսք խնդրողներն էին Գաբրիէլ Խատիսեան, Սպանդար Սպանդարեան, Հայրապետ Ղուկասեան և Գրիգոր Արծրունի: Նախագահը պատասխանեց թէ «չէ կարելի խօսել:» Երբ նրան հարցրին թէ ինչ պատճառով,—նա բացականչեց. «ում ուզում եմ, խօսք եմ տալիս, ում չեմ ուզում, չեմ տալիս:» Այդ ժամանակ մօտենում է խօսողներին Աբեսաղոմ Ցովհաննիսեան և աւելի անքաղաքավարի և կոպիտ կերպով ասում է, դիմելով Բարխուդարեանցին. «ի՞նչ է, ուզում են պատասխանել.... Մանդինեանը խօսեց, և դա բաւական է, այլ ևս ոչ ոքին մի թողէք խօսելու:» Ասեց և հեռացաւ: Այդ տեսակ վարմունք տեսնելով մարդս շուարած է մնում: Մենք յիշում ենք անցեալ տարվայ հ ը ն դ ի տ ա կ ա ն ժողովը որտեղ հասարակ մահկանացուներին թոյլ էր տրվում ամբիոն բարձրանալ խօսել, պատասխանել կոմս Ուվարովի, Սամոկվասովի, Կոստոմարովի պէս գիտնականների ռեֆերատներին, իսկ այսօր Մանդինեանին, մի հասարակ վարժապետին, չէ թոյլ տրվում պատասխանել նրա չափ և նրանից գուցէ աւելի զարգացում ունեցող մարդկանց: Բայց կրկնում ենք. ինքն Մանդինեան այնքան անկողմնապահ և ազնիւ գտնվեցաւ, որ ռեֆերատից յետոյ էլ, մասնաւոր խօսակցութեան մէջ անդադար կրկնում էր թէ շատ ուրախ կը լինի եթէ իր ռեֆերատին պատասխանողներ գտնվեն: իսկ նախագահ Բարխուդարեանի և Աբեսաղոմ Ցովհաննիսեանցի անտակտ, անքաղաքավարի, վերին աստիճանի բռնաւոր վարմունքը իր նմանը չունի: Չը մոռանանք որ այդ մարդիկ որոնք ուզում են առաջնորդել ժողովը, աշխարհ տեսած մարդիկ են, գերմանական համալսարաններում եղած մարդիկ են, գիտեն տեսել են թէ այնտեղ ամեն տեսակ ժողովներում որքան քաղաքավարութեամբ բոլոր ժողովականների հետ վարվում են, գիտեն թէ մտքերի փոխանակութիւնը որքան օգտաւէտ և գաղափարի պարզելուն որքան փաստակար են միակողմանի հայեացքներ, երբ նրանց հակառակը չէ լսում ժողովը: Եւ վերջապէս ինչ օգուտ կարող է տալ մի ռեֆերատ երբ նա վիճաբանութեան առիթ չի տալ. Բարխուդարեանի և Աբեսաղոմ Ցովհաննիսեանցի պէս մարդիկ դժբաղդաբար ինչ քան էլ լուսաւորվում են, բայց վերջ ի վերջոյ ասիական բռնաւորութեան և անտաշ կամայականութեան հակումները տիրապետող են հանդիսանում նրանց մէջ: Եւ այդ բռնաւորութեան հետ միանում են ա ն ք ա ղ ա ք ա վ ա ր ու թ ի ւ ն:

(Մշակ 26 Օգոստոս)

Օգոստոսի 24ին երեկոյեան, Ուսուցչական ժողովի մէջ սկսվեցաւ կարգադրիչ յանձնաժողովի կողմից պատրաստված ծրագրի առաջարկի քննութիւնը: Ժողովականները անպատրաստ էին քննել այդ առաջարկը, քանի որ ծանօթ չէին նրա կէտերի հետ, մինչդեռ չունէին վիճաբանութիւնները սկսվելուց մի քանի օր առաջ ուսումնասիրել այդ առաջարկը և պատրաստվել վիճաբանութիւններին: Աւելի յարմար կը լինէր որ կարգադրիչ յանձնաժողովը նախ տպագրէր այդ առաջարկը, որպէս զի վիճաբանութիւնները սկսվելուց առաջ, ժողովի անդամները լաւ ուսումնասիրէին այդ առաջարկը: Եթէ տպագրելը առանձին գրքոյկով մեծ ծախս կը պահանջէր, մենք կարծում ենք որ Թիֆլիսի հայ լրագրներից ոչ մինը չէր հրաժարվի իր էջերի մէջ տպագրել այդ առաջարկը:

* *

Գաւառներից եկած վարժապետներից մի քանիսներից լսեցինք հետևեալ գանգատը: Նրանք գալով հեռուից և ծախսելով բաւական գումար, շտապեցին Թիֆլիս, Ուսուցչական ժողովին ներկայ գտնվելու համար, կարծելով որ կը կարողանան ճաշակել այստեղ մտաւոր կերակուր, որ ի հարկէ, պէտք կը գայ իրանց սաներին: Բայց ժողովի բացման օրից անցել է երեք, չորս օր և շատերը խոստովանում են, որ դեռ ոչինչ չէ շինել ժողովը և իրանք ոչինչ մտաւոր ու բարոյական օգուտ չեն ստացել: Գաւառացի ուսուցիչները միայն ներկայ են գտնվում անվերջանալի, անկարգ ու ապարդիւն վիճաբանութիւններին, որոնց էութիւնն ու նպատակը ամենեին չեն կարող ըմբռնել: Նրանք լսում են միմիայն բառեր և բառեր, առանց կարողանալու նրանց իմաստ ըմբռնելու: Նախագահը շատ թոյլ է և կատարելապէս անընդունակ է կարգապահութեան ու վիճաբանութիւնների կանոնաւոր առաջնորդութեան մէջ, ատենապետներից մինը իրան կատարելապէս չէզոք դրութեան մէջ է պահում, իսկ միւսը միայն լ ի ա կ ա տ ա ր իրաւունքներ առանելով է զբաղված: Գաւառացի մի քանի ուսուցիչները մասնաւոր խօսակցութիւնների մէջ արդէն երկիւղ են յայտնում որ առիթ կունենան ափսոսալու իրանց կորցրած ժամանակի մասին:

(Մշակ Օգոստոս 28)

Չորեքշաբթի, օգոստոս 26ին, առաւօտեան, Գայեանեան հայ օրիորդաց ուսումնարանի դահլիճում ընդհանուր հայ ուսուցչական ժողովի առաջ պ. Կ. Թէմուրազեանց փորձնական դաս խօսեց թուաբանութիւնից: Ներկայ էին համարեա բոլոր ուսուցիչները և շատ ուրիշ անձինք: Պ. Թէմուրազեանը պարապեց առաջին բաժանման աշակերտների հետ 1—10 թւերի վարժութիւններով: Դասատուութիւնը վերջանալուց յետոյ տասը րոպէով ընդմիջում եղաւ, որից յետոյ սկսվեցաւ պ. Թէմուրազեանի դասաւանդութեան քննադատութիւնը: Ուսուցիչներից խիստ շատերը պէտքին նկատողութիւններ և նրանցից մի քանիսները մինչև անգամ մանրակրկտութեան հասան. օրինակ մէկը մեղադրում էր պ. Թէմուրազեանցին, որ նա պարապելիս աշակերտների հետ բաւական ուրախ չէր և ժպիտ չը կար նրա երեսին և: Այսպ պ. Մանդինեանը խօսելով և նոյնպէս ցոյց տալով պ. Թէմուրազեանի դասաւորութեան պակասաւոր կողմերը, նկատեց այն ուսուցիչներին, որոնք պ. Թէմուրազեանի դասաւորութեան մէջ բացի պակասաւորութիւններից և թերութիւններից ուրիշ արժանաւորութիւն չէին կամենում տեսնել, թէ աշխարհիս երեսին ոչ մի մանկավարժ չէք գտնի, որ նա ձեռքը սրտի վրայ դրած հաւատացնէ, թէ ինքն այն օրը կատարել է իր պարտականութիւնները սրբութեամբ և մանկավարժական կանոնների համաձայն: Այդ վիճաբանութիւններից յետոյ խօսք տրվեցաւ պ. Թէմուրազեանին, որը սկսեց պաշտպանել իր դասաւանդութեան եղանակը և պատասխանել իր քննադատներին:

* *

Գաւառական ուսուցիչներից մինը խնդրում է մեզ տպել հետևեալը: «Եթէ ընդհանուր ուսուցչական ժողովի անդամների բոլորի պատկերները լի միասին պէտք էր դուրս բերել, մի՞թէ պակաս կը լինէին մեզանում, այստեղ Թիֆլիսում, հայ լուսանկարները: Ի՞նչի ուրեմն պ. Ալ. Երիցեան առաջարկեց անպատճառ Երմակովի մօտ հանվել: Իմ կարծիքով հայ լուսանկարներից կը գտնվէին որոնք մեծ ուրախութեամբ աւելի էժան յանձն կառնէին հանել խմբապատկերը, իսկ գուցէ և բոլորովին ձրի: Զարմանում եմ նոյնպէս հայ ուսուցիչների վրայ, որ նրանցից ոչ մինը չառաջարկեց դիմել մի հայ լուսանկարի:»

ՄԷՔԹՈՒՊԱԹ

ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ

Շէհրը մէզքիւրտէն սէպտ. 1 թարիխլիյէ ալտըղըմըզ մէքթուպ տըր.

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Պու կիւն 5000 նէֆէրտէն միւրէքքէպ եէնի պիր Ինկլիզ ֆըրգասընըն պուրայա մուվասէլէթինէ ինթիզար օլունույօր: Ասաքիրը մէզքիւրէ Ֆըէմէնք քէօրֆէզինտէ իգամէ օլունաճագ տըր:

Արապինին ասքէրլէրինտէն 4 զապիթ չըգան բազար կիւնիւ Իսքէնտէրիյէյէ կէլիպ Ժէնէրալ Իմֆին Ուտա թէսլիմ օլտուլար: Ժէնէրալը մումաիլէյհ մէրգումանը քէմալը իլթիֆաթլա գապուլ իթտիքտէն պաշգա, հաթթա սուֆրասընա պիլէ գապուլ էյլէտի: Պուրատա հարէքէաթը ասքէրիյէ հագգընտա պաշգա մալումաթ օլմայըպ, եալընըզ միլլէթտաշլարըմըզտան պիր զաթ հագգընտա պիր Ինկլիզ Թարաֆընտան վուգու պուլան պիր հալ իշար իլէ իքթիֆա իտէրիմ:

Շէօյլէ քի, Պարոն Միհրան Գավանօզեանեան զաթ՝ Թարիխտէն 25 կիւն ագտէմ պուրա Ինկլիզ օրտուսունուն պաշ գումանտանը Ժէնէրալ Իմֆին Ուտըն բուխսաթնամէսի իլէ Բամլէ.քի 2/նճի օրտուն 22նճի թապուրընըն պազգալլէյէ չատըրընը տէքէօհտէ իտիւպ, պիր խայլը վէքիլլաթ տըլատըրմուշ, վէ ասքէր իլէ ալըգ ու իթալա խալթէտար լըյէմիշ վէ մուգավէլէսի մուճիպինճէ ասքէրին արդասը սըրա կիթմէքտէ պուլունմուշ իտի:

Ալաֆ, օգոստոսըն 28ինճի ադշամը պիր Ինկլիզ զապիթի կէլիպ, պիր իքի չիւնիւք չէյ ալըրագ կիթտիյինտէ, Պարոն Միհրան պէտէլինի պիհագգըն թալէպ իթմիշ իսէ տէ, մէրգում զապիթ՝ քէնտիսինի իրթիքադէն պաշգա օրթադըն տախի վուրուպ վէ պիր թագըմ իթալէի լիգանըա պուլընտաղագ պէյլ եւիրիւյիւ վէրիր: Պարոն Միհրան պունլարա սէս չըգարմայարագ չատըրընա չէքիլիպ եաթար: Արասը պիր պուչուգ սաաթ կէչտիքտէ, մէրգում զապիթ՝ պու քէրրէ քէօր սէրխօշ օլտըղը վէ եանընտա տիկէր պիր իքի ասքէր պուլունտըղը հալտէ թէքրարէն ավտէթլէ, չատըրը բաբալայըպ, տէրունինտէ օլան մալը քեամիլէն եաղմա էթմիշլէր:

Պիչարէ Պարոն Միհրան՝ եաթագըը գուռ իւզէրինտէն պու քաթըրը յօրղանընտան վէ ար- գատաշլըն կէօրտիւյիւ թէհ-միտտէն «ամա՛ն էօլտիւրիւյօրլար» պաղըրտըղընը իշիթմիյինտէ, Արապլէրին պիր հիւճիւմիւ զաննը իլէ «ամա՛ն ճան գուրթարան եօգ մը» պաղըրըշարագ գաչմայա պաշլար իսէ տէ, 20-30 ատըմ իլէրի վարտըղընտա, քէնտիսինի գաչագ զանն իտէն նէօպէթճի Ինկլիզ գարագօլ նէֆէրինին «տուր» տէյի պաղըրմասընը իշիտէրէք, ազըլը պաշընա կէլիր, վէ նէֆէրին թիւֆէնկի քէնտինէ տօղրուլթմուշ օլտըղընը կէօրէրէք, տէրհալ օրտունըն օ կիւնքի բարօլասընը սէօյլէյիպ, նէօպէթճինին եագասընտան եագայը գուրթարըր: Էկէրչի Պարոն Միհրան մէզքիւր բարօլայը պիլմէմիշ օլսա իտի, օ տագիգա իշի պիթմիշ օլաճաղընտա շիւպհէ եօգ իտի:

Եըլտըզ կիւնիւ Պարոն Միհրան Ժէնէրալ Իմֆին Ուտա պիր արզուհալ իթտաը իլէ մէրգում զապիթ վէ ասքէրլէրտէն շիքայէթ վէ զարարընըն թազմինինի րէճա իթտիյինտէն, Ժէնէրալը մումաիլէյհին էմրի իլէ ասքէր սըրա իլէ տիզտիրիլիպ, Պարոն Միհրան պունլարըն արասընտան քէնտի չատըրընը եաղմա իտէնլէրի իքիսինի պուլուպ կէօսթէրիր: Մէրգումանըն ասքէրլէր վուգու պուլան իսթինթագլարընտա հէր նէ գատար ինքեար իթմիշլէր իսէ տէ, իչ մէյտանը պէտահէթէ չըգարարագ, իչին իչինտէ օրտու իլէ պէրապէր պուլունան Բում թէրճէմանըն տախի մէտախալէ օլտըղը մէրթէպէի սուպութէ վարըյօր: Եագընտա զապիթ վէ ասաքիրը մէրգումէնին տիւչարը միւճազաթ օլտուգլարը վէ Պարոն Միհրան Գավանօզեանըն զարարը թազմին իտիլիյի խապէրլէրինի կէլէճէք մէքթուպ իլէ պիլտիրէճէյիմի մէմուլ իտէրիմ:

ՀԱԼԷՊ

Շէհրը մէզքիւրտէն խուսուսի օլարագ կէլէն մէքթուպ տըր.

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Կիլիկիա Նահիյէլէրինի կէզմէք նիյէթի իլէ պիր միւտտէթտէն պէրու Հալէպ վիլայէթինտէ պուլունտուղումտան, իսթիհսալ էյլէտիկիմ միլլէթէ աիտ պազը հալլէրին իշարընը մուվաֆըգ կէօրմիւշ օլտուղումտան, պիր միգտարընը մուխթասարճա պէյանընա միւսաարաաթ իլէ, պատէհու տախի նօգթալարա թէմաս էյլէյէճէյիմ իշարէ պաշլարըմ:

Ումում միլլէթ էհալի խուսուսիյէ էպնայի միլլէթիմիզ՝ Հալէպ Ամէրիգա վիս-գօնսօլօսու Մ. Ֆրէտէրիք Բօխէ ճէնապլէրինին հիմմէթի մէվֆուրէ վէ իգտամաթը մէշքիւրէսինտէն բէք զիյատէ միւսթէֆիտ վէ միւթէհէսսիս պուլունտուգլարը, չու վէճհ իլէ թէշէքքիւրը սահիֆէ էյլէրիմ քի, գօնսօլօսը միւշարիլէյհին Այնթապ վէ Մարաշ վէ սաիր եէրլէրտէ պուլունան միլլէթտաշլարըմըզա... հաֆթալարճա մէշգուլ օլաճագ ու մէշաքգաթ իլէ... թէվճիհ ու թէսիսինի իշարէ իթմէքտէ... իլէ պուլունմագ ու թէքրարէն միւշարիլէյհին ...

պարիկեահը Խիւտայէ արզը Թուտարրուած իյֆաալըտան կէրի տուրմամալարը սէզա տըր:

Սուրիանըն պաշը մահալլէրինտէ Թասավվուր օլունտըղը կիպի, պուրատա տախի պիր իքի սէնէ զարֆընտա միւճէտտէտէն ինշա օլունան պիր էֆրէնճ քիլիսէսի մատտէսինտէ, չու կիւնլէրտէ զուհուր իտէն արպէտա վէ հէյէճանըն տէրհալ հիւքիւմէթը Սէնիյէ ճանիպինտէն լազըմ կէլէն թէտապիր իճրա, վէ էհլի ֆէսատըն տէֆ իտիլմէլէրի իլէ, թէէմինաթ խուսուսընտա իգթիզա իտէն թէտապիրին ճիւմլէ էճնէպի մէմուրլարինի իգտամէրի իլէ, գոնսօլօսը միւշարիլէյհին արիֆանէ եվզա վէ հարէքէթի մէտահէ շայան օլտուղընըն իֆատէսիյլէ, միւրիւվվէթէն վարագրարէի աճիզինին կազէթայի միւթէպէրինիզին իչ նիւսխէլէրինտէն պիրինէ տէրճ վէ իլանընը թէմէննի իտէրիմ:

Անդրէաս Գ. Ճէնտաճեան

1882, օգոստոս 19
Հալէպ

ԹԷԼԿՐԱՖ

Վէրկի Էմանէթի մէմուրլարընտան օլուպ Պուլկարիստան գոմիսէրլիյի մայէթինտէ պուլունան Խալիլ Րիֆաթ պէյէ րիւթպէի սանիյէ ըւթֆը սանիփ,

Էմանէթը միւշարիլէյհա մէմուրլարընտան Մէհմէտ Էմին էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Հալպլըյէ վէ Թօփխանէ մըմարլըգ խըտմէթինտէ պուլունան Ցովհաննէս գալֆայա րիւթպէի սանիյէ ըւթֆը սանիփ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր:

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Վէֆաթ իթմիշ օլան եազըըըմըզ Խարիճիյէ Նէզարէթի միւշավիրլէրինտէն Բարնիս էֆէնտինին ճէնազէ ալայը տիւնքի կիւն պէօյլէ զիյնէթլէ իճրա օլունմուշ տըր: Պիր վափօրը մախսուս թաբուրիստան ճէնազէյի վէ ալայը ալըպ Պէօյիւքտէրէ իսքէլէսինէ չըգարմըշ վէ օրատան պէօյիւք պիյինէթլէ գարիյէի մէզքիւրէտէ վագը Ֆրէնք քիլիսէսինէ կէօթիւրիւլմիւշ տիւր: Ալայը մէզքիւրտէ Իթալիա, Նեմսէ վէ Պէլճիգա սէֆիրլէրի իլէ տիկէր սէֆարէթլէրին պիրէր պէօյիւք մէմուրլարը պուլունտուղու կիպի, Պաշ վէքալէթ վէ Խարիճիյէ Նէզարէթի թէրճէմանլարը վէ սաիր զէվաթը միւթէպէրէ հազըր պուլունմուշլար տըր:

Բարնիս էֆէնտի անասըը Ինկիլիզլի օլուպ, էվվէլա Սթամպօլա կէլտիկինտէ Ինկլիզ գօնսօլօսխանէսինտէ իճրայի մէմուրիյէթ իթմիշ վէ սօնրա տէվլէթը Օսմանիյէ խըտմէթինէ տախիլ օլմուշ տըր:

—

Բում բաթրիկ ալէյհինտէ չիքարըլան հավի պաշը Բումլար Թարաֆընտան պիր արզըհալ հազըրլանտըղընը պունտան ագտէմ եազմըշ իտիք:

Պաշը Ալյէ Թագտիմ օլունաճագ օլան վէ թիրաքէտ գալէմէ ալընան մէզքիւր իսթիտաա, Բում բաթրիգինին ումուրը միլլէթէ իթթիխազ իթտիյի մէսլէքին միլլէթէ մուգիրր օլտուղունու պէյան օլունմագտա վէ բաթրիգը միւշարիլէյհին իսթիֆա իթմէսի թալէպ օլունմագտա տըր:

Աճէպ կազէթաճըըըն պէյանընա կէօրէ, պու իշէ էօն այագ օլանլար՝ Բում բաթրիգինտէն խօշնուտ օլմայան պիր մըգտար էշխաս օլուպ, պունլար հիյլէ ու խուտա իլէ իմզալար թօփլամագ իսթէմէքտէ, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ Բում խասթախանէսինէ պիր վագըթտան պէրու իրսալ իթտէն ֆէրագաթ կէլմիշ, բաթրիգը միւշարիլէյհին իգտամաթը մէխսուսէսինէ ... նի իչին մէզքիւր խաթիրատա րէճա ու նիյազ օլունտուղունու սատէտիլլէրէ իմամալլաճաղտա, վէ բաթրիգը միւշարիլէյհին Պաշը Ալինին էմնիյէթինի գայպ իթմիշ օլուպ, պիլճումլէ միլլէթ իշլէրի սէրբէսճէ գալտըղը հասէպիյլէ, բաթրիգը միւշարիլէյհին ինֆիսալինէ լիւզում կէօրիւլմիւշ օլտուղու հագգընտա էհալիյի գանաաթլանտըրմագ իմիշլէր:

—

Էվվէլքի կիճէ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ Սթամպօլտա Սուլթան Մէհմէտտէ քեաին Պօյաճը գարուսընտա ախշապ պիր օթէլ տուքքեանընտան աթէշ զուհուր իտէրէք, իկի պապ տիւքեան միւհթէրէգ օլմուշ տըր:

Թէզյալիք տիւն կիճէ սաաթ 5 1/2 րատտէլէրինտէ Գալաթատա Թէօմիւրճիւ սօգաղընտա վագը ճէսիմ պըրտըր սալըանէսինտէն հարիգ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր սալըանէ միւհթէրէգ օլտըղը հալտէ պասթըրըլմըշ տըր:

—

Հարպիյէ Նէզարէթի քեաթիպլէրինտէն պիր զաթ էվվէլքի կիճէ խանէսինտէ քէնտի քէնտինի ասարագ թէլէֆ նէֆս իյլէմիշ տիր:

—

Տիւնքի կիւն 4 եօլճուլու համիլ օլան պիր գայըգ Էյուպ ճիվարընտա Նասըլսա տէվրիլէրէք եօլճու մէրգումէտէն պիրի զարգ ու նապէտիտ օլմուշ տըր:

Թէզյալիք բազար կիւնիւ գաչըգ իլէ Սիլիվրիայա կիթմիշ օլան 4 Բում տէլիգանլըրը բէք գիւճլիւ սէրխօշ օլտուգլարը հալտէ գայըգտան չըգար իքէն, Նասըլսա պիրի գայըղըն իչինտէ քէնտինի թութամայըպ տէնիզէ տիւշմիւշ վէ օրասը տախի պաթագլըգ օլտըղընտան զարգ ու նապէտիտ օլմուշ տըր:

—

Իրան տէվլէթի Թարաֆընտան պու քէրրէ Եանեաւա պիր գօնսօլօսխանէ թէսիսի օլունմըշ տըր:

—

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Գալաթա էհալիսի՝ սօգագլարտա հուսուլէ կէլէն էմնիյէթը հալ իզէնինէ պիր աղ նէֆէս ալմայա պաշլամըշ տըր: Գալաթա բօլիս գօմիսէրի Շիւքրի էֆէնտի՝ Գալաթատա պիր վագըթ եւզգմէքտէ օլան եանքեսիճիլէրին սէրսէրի տօլաշանլարը տըգ ու կիրֆթ իթմէյէ պաշլամըշ տըր: Կիճէ սաաթ 3 րատտէլէրինտէ քէօշէ պաշլարընտա պուլունան պիլ ճիւմլէ գօլթուգճուլար էրպապը խառտէսին սըղընաճագլարը սաիր պիր չօգ եէրլէրտէ մահալլէրի գապալը օլաճագ տըր: Գարագօլլար իլէ խաֆիյէ մէմուրլարը Գալաթատա հէր թարաֆը տօլաշմագտա վէ պիլճումլէ կիճէ սէրսէրիլէրի ավ արամայա չըգըրճան քեաֆֆէի սալըգալըրը տէրտէսթ իթմէքտէ տիրլէր:

—

Պաթումտան կէլէն հաբէր աթի եազըլմըշ տըր.

«Բուսիա հիւքիւմէթի Պաթում շէհրինի պիր մուհիմմաթը ասքէրիյէ անպարընա թահվիլ վէ պիր մէվգիի միւսէլլահ սուրէթինէ վազ իթմէյէ չալըշըյօր: Լիմանա նագլը օլան թէրսանէտէ պէօյիւք իսթիհքեամլար ինշա օլունմուշ տըր: Կէչէն կիւնլէր 7 գըլթա Բուս գումբանեա վափօրլարը իլէ 60 գըլթա պէօյիւք չափտա Գրուփ թօփլարը վէ միւհիմմաթ կէլմիշ տիր: Մէզքիւր իսթիհքեամաթ վէ Թապեալար ճիվարընտա լիմանտան չըմէնտօֆէր իլէ հէր կիւն միւհիմմաթ Նագլ իտիլմէքտէ տիր:»

Խըտիվիյէ վափօր գումբանեասը թարաֆընտան կէլէն իլան.

Խըտիվիյէ վափօր գումբանեասը տարաֆը՝ հաֆթատա պիր քէրրէ օլմագ իւզրէ Իսքէնտէրիյէ իլէ Բօրասաիտ պէյնինտէ պու քէրրէ պիր բօսթա վափօրը իշլէթիլմէյէ պաշլանտըղը էհալիյէ իլան օլունուր:

Մէզքիւր բօսթա վափօրը հէր սալը կիւնլէրի ալափրանկա աղշամ սաաթ 4տէ Իսքէնտէրիյէտէն վէ հէր բէնշէմպէ կիւնլէրի ալաֆրանկա եինէ աղշամ սաաթ 4տէ Բօրասաիտտէն հարէքէթ իտէճէք տիր: 43—12

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Լօնտրա 18 Սեպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	99-15/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12-3/16
» » գաբանտը	12-
Իսթիգրազ 65	14-3/4
» 69	13-3/8
» 71	75-1/4
» 72	24-3/4
» 73	12-1/8
Օսմանլը Պանգասը	20-5/8
Րուսիա իսթիգրազը	83-3/4
Մըսըր տույ. մութա հըտէ	69-
» իմթիյազը	97-7/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	71-3/4
Բօշիլա իսթիգրազը (Մըսըր)	91-1/2
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101-1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

—

Բարիզ 18 Սեպտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	82-15
» » % 5	115-95
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12-42 1/2
» » գաբանտը	12-27 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	78-
» 69	67-
» 73	61-
Րումէլի շըմենտըֆէրի	54-12 1/2
Օսմ. Պանգասը	770-
Գրէտի Լիօնէ	652-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1532-50
Լիօն ագսիօնը	1675-
Սուէյիշ ագսիօնը	2792-50
Րուսիա 5 % 1877	88-1/4
Իթալիա էսհամը	89-05
Մըսըր Ֆօնտ. մութահըտէ	346-25
Մաճարիսթան էսհամը	103-1/2
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

—

Վիէննա 18 Սեպտ.

Աճիօ ֆիօրին	-
Րումէլի շըմենտըֆէրի	25-70

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	13-9
Պու սապահ աչըլտը	13-6
Մըսըր մութթահըտէ. գաբ.	75-20
Պու սապահ աչըլտը	75-5
Իսթիգր. 63 (մուխօն)	81-
» 65	73-
» 69 (բինար	66-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	24-
» 73	60-

Րումէլի շըմենտըֆէրի		52-50
Ագչէ ֆայիզի		9-
Րէբօր	Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ	»	30-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-30
Սթամպօլ պանգասը	8-35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	6-10
Թրամվայ	3-40

—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան		Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		108-
Մէթալիք	»	102-10
Պէշլիք	»	104-
Ալթըրգ	»	124-30
Պագըր	»	700-
Գայմէ		1100-
Ինկիլիզ լիրասը		109-35
Ֆրանսըզ ալթունը		87-35
Բօլ		90-12
Գրէմից ալթունը		51-15
Գարպօն գայմէսի		9-18

ԻԼԱՆԱԹ

Խազինէի Խասսաի Շահանէտէն կէլէն իլան.

Հուպուպաթ անպարընըն պիր սէնէլիք իտարէսի իչիւն ալընաճագ օլան Թունա վէ Ֆիւաթէնճէ շաիրլերին էսկի քիլէ իթիպարըյլա վէ րէսմը կէօմրիւյի խազինէյէ աիտ օլմագ շարթըյլա պէհէր քիլէսի մէճիտիյէ 19 ղուրուշտան 12 ղուրուշ 20 բարատա թալիպի զուհուր էթմիշ օլուպ իշպու իլուլը րումինին 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլեճէկինտէն, պունտան աշաղըյա վէրէճէկլերին խազինէի խասսաի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր : 3—3

2 Իլուլ 98

Վէրկի Էմանէթինտէն կէլէն իլան.

Պէհէր թօբու 11 պուշուգ գըյէ վէ 480 թապագա օլմագ իւզըրէ 1500, վէ 14 գըյէ քէզալիք 480 թապագա 1500 քի ճէման 3000 թօբ սիլինտր պաթթալը քաղըտընըն լիւզումու օլտուղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն իլուլըն 9ընճը բէնշէնպիհ կիւնիւ Վէրկի Էմանէթի տաիրէսինտէ գօմիսիօնը մախսուսընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր :

6 Իլուլ 98

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Վիէննատա Պուտա—Բէօթին պիրինճի Մաճար Գումբանեաի Ու մումիսի թարաֆընտան թէեսիս օլունուպ, Ավուսթրիա—Մաճարիսթան հիւքիւմէթի ճանիպինտէն 7357 նումէրօլու իմթիյազնամէ իլէ րուխսաթ վէրիլէն

ՀԱՅԱԹ ՎԷ ԹԷԳԱՅԻՒՏ ԻՐԱՏԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ ՏԸՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸՆ ՆԱԳՏ ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ

12 500 000 ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

Վիէննանըն հայաթ վէ թէգայիւտ իրատը սիկուրթասը գումբանիասը թէահհիւտաթը աթիյէ իլէ մուվազզաֆ տըր :

1. Ազիտին (1) վէֆաթընտան սօնրա թէէտիյէ օլունաճագ սէրմայէնին թէէտինի,

2. Թէգայիւտ իրատլարը,

3. Վէ պուներն իլէ պէրապէր ազիտին վէֆաթընտան սօնրա թէէտիյէ օլունաճագ սէրմայէլէրին թէէտինի,

4. Իքի գաթըը պիր սէրմայէնին թէէտինի քի, իշպու իքի գաթըը տէտիճիմիզ ազիտին թահսիս օլունան պիր սէնէ վիւսուլինտէ պիրինճի տէֆա վէ պաաէհու վուգուը վէֆաթընտա պիր իքինճի տէֆա թէէտիյէ օլունաճագ մէպալիղ սէրմայէտէն իպարէթ տիր,

5. Չօճուգլարըն ճէհիզլէրի քի, գըզ մէպլէղլէրի մէրգումանըն մուգավէլէ օլուն սիննէ վասըլ օլտուգլարընտա թէէտիյէ օլունաճագ տըրլար : Էսէքէրին վէֆաթը վուգուընտէ իքի (2) իւճրէթինին թէէտիյէսի գաթ օլունըր, Չօճուգըն վէֆաթը հալինտէ, սիկուրթա օլունան մէպլաղ քէնտի խալսատ ... հէր գանըը չալըշըն մէնֆաաթընա օլարագ ֆէրագ օլունաբիլիր,

6. Հայաթը մէմտուտէտէ թէէտիյաթ, չօճուգլար իչիւն ճէհէզ, էհէր աղիտ վէ խալսատ չօճուգ սիկուրթա սէնէտինին հուլասըլինտէն էվվէլ վէֆաթ իտէր իսէ, գումբանիա մէշիինէն ալմըշ օլտուղու բրիմ իւճրէթլէրինին ճիւմլէսինի իատէ իտէր : Պու ուսուլտա կիրէճէ սէրմայէլէր վէ հէրէճէ բրիմլէր մագթու տըր : Հալպու քի կիւյա գայտը հայաթ ճէմիյէթլէրի ատէթ օլտուղու պաչգա գումբանեալարտա եալընըզ բրիմ իւճրէթլէրի մագթու օլուպ սէրմայէլէր գայտը մագթու տըր :

Գումբանիամըզ պու նէվ ուսուլ վէ Թէրքիպաթը թարտ թէթմիշ տիր :

Սիկուրթա օլունան սէրմայէնին թէնզիլինի գումբանիա գապուլ իթմէյինճէ, չէնա սէնէտէն սօնրա բրիմ իւճրէթի թէէտիյէսի թատիլինտէն տօլայը, թէէտիյէ օլունան բրիմ իւճրէթլէրինին գայըպընը մուճիպ օլմագ :

Թաֆսիլիլի մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէր սահիպի իմթիյազ միւրաճաաթ իթսինլէր :

Տէրսաատէթ պանգէրլէրինտէն Մ. ԼԸԳԼ ՖԻ. Վ. ԻԳԹՕՐ գումբանիաի մէզքիւրըն ումումը մալիյէսինի տէրուհտէ իթմիշլէր տիր :

Սթամպօլտա Աճէնթէ ճէնէրալ

ԱՆՏՕՆ ԱՃԵԱՆԵԱՆ

Պաղչէ գաբուսընտա Ն. 13

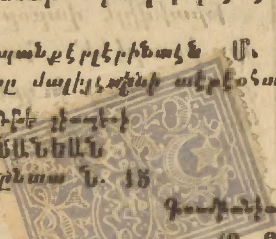

Գումբանեայի մէզքիւրէ Րումէլի ճէնէրալ աճէնթէսի

(Բ. ԲՈՅՕՆ) ՄՕՐԻՑԻԵՕ ՖՐԱՆԳԻ,

Գալաթա Սըրվանը օղլու խան Ն. 3.

Էտիրնէտէ վէքիլի Մ. Լը Տր. Շմիտէկ.

(1) Ազիտ տէյի գումբանիաի մըզմըր իլէ մուգավէլէ իտէնէ տէնիլիր :

(2) Բրիմ իւճրէթի տէյի գումբանիաի մէզքիւրէյէ վէրիլէն աղչէյէ տէնիլիր :

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ

Պ. ՎԷ Հ. ՔԻՒՔՋԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու կէրէք էճզա թիճճարլըղը իլէ վէ կէրէք էճզաճըլըգ սանաաթը իլէ մէշղուլ պուլունուպ, բաղպէթլու էհալինին հօշնուտիյէթի իչիւն էլտէն կէլէնի սայ տիրիղ իթմէտիկիմիզ, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ րանա մալիւմ տիր :

Պու տէֆա տախի էօթէտէն պէրու հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ պէօյլէ պիր սուհուլէթ օլմասը իչիւն պիր էճզախանէնին քիւշատընա արզու քէշ օլուպ, վէ պու արզումըզա տախի նայիլ օլայագ, չօգ սէնէլէրտէն պէրու ամմէնին մալումի օլան Սթանպօլտա Եէնի Ճամիտէքի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա տէբօզիթօմուզտան մաատա, պու տէֆա Սամաթիայա գէօբրիւ գարշըսընտա 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Պ. վէ Հ. ՔԻՒՔՋԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ իսմինտէ իլէ պիր էճզախանէ վէ տէբօզիթօ քիւշատ իթմիշ պուլունտուղումուզը, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէյան իտէրիզ :

Մէզքիւր էճզախանէ վէ տէբօզիթօմուզտա, Ֆրանսանըն, Լօնտրանըն վէ Ալէմանեանըն թէրթիպաթը քիմեէվիյէսի իլէ էճզայի միւթէնէվվիյէսի զայէթ տիգգաթլը եաբըլմըշ վէ էն ալա ճինսլերինտէն մէվճուտ, վէ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունուր : Պունլարտան մաատա հէրան իլ... էնվաի ճինս չարապ, գօնեագ, թազէ մատէն սուլարը, վէ պիրինճի նէվ պալըգ եաղը, վէ մէշրուպաթը սայիրէ տայիմա պուլունտուղու կիպի, էնվաի ալէաթ վէ էտէվաթ տախի մէվճուտ տըր : Մէզքիւր էճզախանէմիզէ վարիտ օլան րէչէթալար, անգարիպ թազէ իլաճլար վէ էհվէն ֆիյաթլար իլէ զայէթ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ իմալ օլունուր :

Պունտան մա գաթի նազար, մէզքիւր էճզախանէմիզ իւզէրինտէ հէքիմլէր իչիւն տախի այրըճա պիր մահալ թախսիս օլունմուշ օլուպ, պու պապտէ պիր մարազտան տօլայը հէքիմ իլէ պիր իսթիշարէ իթմէք արզուսի օլան զէվաթ, մէզքիւր էճզախանէմիզէ թէշրիֆ պույուրտուգլարընտա, հէր պիր ճիհէթլէ ֆայտէմէնտ օլաճագլարընը տախի պէյան իտէրիզ :

Պաալհասըլ չէհրիմիզ աթըպպայի հազըգասընտան քէնտի մէհարէթլէ հէրքէսէ թանըլմըշ օլան Տօգթ. Արապեան Էֆէնտի տախի, հէր բազար կիւնլերի սապահըն սաաթ 5ինտէն 8է գատար քէնտինէ միւրաճաաթ իտէնլէրի մէճճանէն թէտավի էյլէյէճէք, վէ սայիր կիւնլէր տէ սաաթ 5տէն 8է գատար եինէ էճզախանէմիզտէ պուլունաճագ տըր :

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ Վ ԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳԻԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԵՐԻ

Իշպու 1882 Սեպտեմպէրին Չնճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

—

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատատան տօղրուճա Բէօբրիւյէ

Սա. Տգ.

12 15 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը

12 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի

(Պէյլիք Ատասան, 1 15տէ)

2 15 Պ. Ատատան Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը

7 50 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը (8, 15 Պ. Ատատան) *

—

Բէօբրիւտէն Ատալարը հանկիսինէ

2 30 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք *

9 — Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա

10 — Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

10 45 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա

—

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Բէօբրիւյէ

11 30 Պէյլիք Ատա, Հէյպէլի

12 — Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը

7 — Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը

10 — Պ. Ատատան Հէյպէլի, Գընալը, Գատըքէօյ

—

Բէօբրիւտէն տօղրուճա

2 — Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

5 — Գատըքէօյ, Գընալը, Հէյպէլի, Պ. Ատա

10 — Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

—

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Իզմիտ շըմենտըֆէրի իսթասիօնընա

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Բէօբրիւտէն

Սա. Տգ.		
12 55	Իզմիտէ կիտէն Նօ. գաթ.	2
2 25	» »	4
7 50	» »	6
10 50	Բէնտիքէ կիտէն	8

Հայտար բաշատան

1 30	Բէնտիքտէն կէլէն Նօ. գաթ.	1
5	Իզմիտտէն կէլ. »	3
8 45	Պիլա Թէօսաիէֆ	
11	Իզմիտտէն կէլէն	5

* Իշպու սէֆէրլէր Ֆէնէր Պողչէսի Օրէնինէ միւսաատէ օլմագ իւզրէ Հայտար բաշյա օղրայաճագ տըր :

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Բէօբրիւտէն Սա. Տգ.	ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Գատըգէօյտէն Սա. Տգ.	ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Բէօբրիւտէն Սա. Տգ.	ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Գատըգէօյտէն Սա. Տգ.
12 15	12 15	12 30	12 30
1 —	1 —	1 30	1 30
1 45	1 45	2 30	2 30
2 30	2 30	3 30	3 30
3 15	3 15	4 30	4 30
4 15	4 15	5 45	5 45
5 30	5 30	8 45	8 45
8 50	8 50	10 —	10 —
9 15	9 15	11 —	11 —
10 —	10 —	12 —	12*
10 45	10 55		
11 30	11 20		
12 —	12 —		
— —	— —		

—

ՄԱՔՐԻ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մուտէրէհօղտէն Բէօբրիւյէ

12 30 Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու

Աքշամ Բէօբրիւտէն

10 50 Գումգաբու, Սամաթիա, Մաքրիքէօյ

—

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մուտէրէհօղտէն Բէօբրիւյէ

12 30 Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու

Բէօբրիւտէն Մուտէրէհօղէ

10 45 Գումգաբու, Սամաթիա, Մաքրիքէօյ

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլէրի պունէն պիլէթ ալուպ պիլէթ եէրինէ բարա ալմալարը քիւլլիէն մէմնու տըր, միւթէճաաիրլէրի պէր մուճիպը թալիմաթ չէզատէն մէտուլ տըր : Պինաէն ալէյհ վաբօրա բաքիպ օլան զէվաթըն քէօբրիւտէն ալըմէթլէրինտէ պիլէթլէրինի իսկէլէտէն վէ հիյնը ալըւթլէրինտէ Գաաբը գարիյէսի իսկէլէսինտէն մաատա վաբօրլար տէրունինտէ պիլէթլէրինի ալմալարը միւթթէրիճ տըր :

Աքշամլարը Քէօբրիւտէն սաաթ 9 վէ 43տէ Ատալարա վէ սաաթ 10 45 11 30 վէ 12տէ Գատըքէօյինէ հարէքէթ իտէն վաբօրլարտա ճիւմլէ պէօյլէ վէ եօլճուլարը իգամէ իտէր տէրէճէտէ օլան եիւք վէ էշյա գապուլ օլունմայաճագ տըր :

Թէհլիքէտէն հազէր օլունմագ իչիւն տէմաճ օլըրը գէճան հէր վաբօր ... տէրունինտէ կիպի, պօրու վէ ֆուրթունա միւնասէպէթիլէ պու սէֆէրլէր իճրա օլունամամագ խալ, պու պապտէ եօլճուլարըն պիր հագգ տալէպինէ հագլարը օլամայաճագ տըր :

ԱՖԻԹԱՊ ԷԶ ՊԷ ՀԷՐԹԷՍ ՇԷՏԻՏ ՊԷՏ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ

Տէրսաատէթ էհալիսինին ան ալթը ունէտէն պէրու Սթամպօլ քէօբրիւ պաշընտա Վալիտէ Սուլթան խանը քէօշէսինտէ 1 վէ 2 նումէրօլար իլէ մուրագգամ ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ տիմէքլէ մալումլէրի օլան ՎԷՆՍԱՆ ՃԱՆՆԻ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ էճզախանէսինտէ ճարտըլըան էճզա վէ միւսթահզարաթ պուլունուրյան էնվաի մուալիճէ վէ էտվիյէը թըպպիյէ վէ սաիրէնին խալիս վէ ֆիյաթճա էհվէնիյէթինտէն վէ րիայէթաէ գուսուր կէօրմէտիկլէրինտէն տօլայը միւշթէրիլէրի միւնթէզէմէն իտարէը բաք խօշնուտիյէթի սահիպը էճզախանէնին միւթէճէքքիրի վէ քիւշատընտան պէրու կէրէք բէշէթալարտա միւնասիպ էճզալարը նօգթասը նօգթասընա քէմալը տիգգաթլա թէտարիք վէ կէրէք ճէլպ էյլէտիյի էճզալարըն վէ պալըգ եաղըլարընըն վէ մէշրուպաթը միւթէնէվվիէ սաիրէնին Էվրոբանըն պիրինճի ֆապրիգալարընտան խալիս վէ էն ալայըլարընը ճէլպ իթմէ իլէ պէրապէր, քէմալը տիգգաթլէ քէնտի թէլթիպաթը գաթըան սուլու վէ չէլիք չուրուպու վէ գընագընա չարապլարը վէ սաիր պունա միւմասիլ չէրպէթլէրին Էվրոբա ֆիյաթլարընա նիսպէթէն զայէթ տուն վէ թէէսիրլի օլտուղունու մուսաատաագ տըր :

Մէզքիւր էճզախանէնին մախսուս տէբօզիթօսու օլուպ, կէրէք փիլայէթլըրտէն վէ կէրէք Տէրսաատէթտէ պուլունան խասթախանէլէր վէ կէրէք րէսմի մաճալլէր քիւլլիյէթլի էճզա լիւզումունտա Թէտարիք էտէճէկ միւգաթէսի օլտուղունտա վուգու պուլաճագ հէր նէվ սիբարիշլարը սուրաթլը իճրա օլունաճաղընը վէ էհվէն պահա իլէ ֆիրուխթընա մուվաֆագաթ իլէ մէմնուն էտիլէճէքլէրի մուսաատա, մէտարը հայ վէ պաշ մէվզիլինտէ տէֆը հէրարէթ իչիւն Թըլպէն իսթիմալի ֆաէթէլի օլան մէզքիւր Պէյէղ սուլու վէ կազօզ լիմօնաթասը իչիւն մախսուս մագինա ճէլպի իլէ քիրէճ գայմագընտան արի օլարագ միւճէհհէզէն խալիս պիգարպօնաթ տը սուտ իլէ Սթանպօլըն էն մագպուլ սույունտան մէշրուպաթը մէզքիւրէյի Թէտարիք պիրլէ, գատէհ վէ շիշէ վէ տաղը միւտաքիլէ ... սաթըլմագտա վէ ... մէզքիւր էճզախանէ պուլունաճագ իւզէրէ ... սաթըլըր :

ԽԸՏԻՎ ԻՅԷ ՇԻՐՔԷԹԻ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՖԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷՐՐԷ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒՅԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր ճումաէրթէսի կիւնլէրի վուգու պուլուր, վէ Չանագ Գալէ, Միտիլլի Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար.

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷ ՎԻՐՈՒՏԻ

Հէր Բազար կիւնիւ ... վուգու պուլուր, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրայի սէյրանամ իտէր.

Մէ–լաահաղէ.—Բէյրութ գարտանըն սիւվար օլտուղու ՇԱՐԳԻՅԷ վաբօրը ալաֆ. սեպտեմպէրին 20ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 5տէ հարէքէթ իտէճէք տիր :

Եօլճու իլէ էմթաա նավլունը վէ սայիր մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէր Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Ահմէտ Բաշա խանընտա վագը շիրքէթը մէզքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր :

Պու վաբօր ալաֆր. սեպտեմպէրին 26նճը սալը կիւնիւ Իսքէնտէրիյէտէն Բօրսաիտէ կիտէճէք տիր :

EM. J. MERTZANOFF

ԷՄ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

ԹԱՂԱՃԱՍԸ

Ն. 17 ՀԱՃՕՊՈՒԼՕ ԽԱՆ Ն. 17

ՍԹԱՄՊՕԼ

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸՆՏԱ ԳՈՒԼԼԱՆԸԼՄԱՂԱ ՄԱԽՍՈՒՍ

ԵԷՆԻ ԻՊԼԻՔԼԷՐ

COTON DE LUXE.

ԲԱՐԼԱԳ ԲԱՄՊՈՒՔ

—

Թըլպէլը իփէյէ պէնզէյիպ իբէյին յէրինէ քիւլլիյէթլի ...

ՃՕՆ ԳԼԱՐԳ ՎԷ ԳՈՒՄԲ. ԿԼԷՍԿԱՈՒ

ԹԷՄԻԶ ՔԷԹԷՆ ԻՊԼԻՔԼԷՐ

—

Բէգ զէյյատէ տայանըգլը օլմասը իխմալ իտէն տիքիճիլէրէ գուլլանըլմազ իւզրէ 500 եարտալըգ մագարալար.

Ռիճ. ՊԱՐՊԸՐ ՎԷ ՕՂՈՒԼԼԱՐԸ ԻՐԼԱՆՏԱ

Բաղպէթլու միւշթէրիլէր պու էմթաայը բէրաքէնտէ օլարագ Սթամպօլուն հէր պէյլիք բաղպուգըլար մաղազալարընտա պուլաճագլար տըր :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՃԵԱՆ